

MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS MERAS

POTVARKIS DĖL PRITARIMO MARIJAMPOLĖS PETRO ARMINO PROGIMNAZIJOS IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMAI

Marijampolė

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 3 straipsnio 3 dalimi, 6 straipsnio 8 punktu, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 7 straipsnio 4 dalimi, Ikimokyklinio ugdymo programos gairių, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugsėjo 4 d. įsakymu Nr. V-1142 „Dėl ikimokyklinio ugdymo programos gairių patvirtinimo“, 46 punktu ir atsižvelgdamas į Marijampolės Petro Armino progimnazijos 2025 m. birželio 25 d. raštą Nr. SD-131 (1.7.Mr) „Dėl ikimokyklinio ugdymo programos projekto“:

1. Pritariu Marijampolės Petro Armino progimnazijos ikimokyklinio ugdymo programai (pridedama).

2. Nurodau, kad šis potvarkis per vieną mėnesį nuo paskelbimo (įteikimo) dienos, jeigu įstatymai nenustato kitaip, gali būti skundžiamas Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyriui (adresu: L. Sapiegos g. 10, 44251 Kaunas) Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka arba tiesiogiai Regionų administraciniam teismui bet kuriuose teismo rūmuose (Vilniaus rūmai, Žygimantų g. 2, Vilnius; Kauno rūmai, A. Mickevičiaus g. 8A, Kaunas; Klaipėdos rūmai, Galinio Pylimo g. 9, Klaipėda; Šiaulių rūmai, Dvaro g. 80, Šiauliai; Panevėžio rūmai, Respublikos g. 62, Panevėžys), arba per Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portalą <https://e.teismas.lt>) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymu nustatyta tvarka.

Savivaldybės meras

Povilas Isoda

Aušra Biskienė

Potvarkį paskelbti: Interneto svetainėje ☒; TAR ☐

PRITARTA
Marijampolės savivaldybės mero
potvarkiu

MARIJAMPOLĖS PETRO ARMINO PROGIMNAZIJOS IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ikimokyklinio ugdymo programa (toliau – Programa) skirta vaikams nuo gimimo iki 6 metų ugdymui(si), siekiant užtikrinti kokybišką ikimokyklinį ugdymą(si) ir ugdymo(si) tęstinumą.
2. Programą sudaro: bendrosios nuostatos; ikimokyklinio ugdymo principai; tikslas, uždaviniai, ugdymo(si) rezultatai; ugdymo(si) turinys, procesas ir aplinkos; vaikų ugdymo(si) pažanga ir tęstinumas.
3. Programa parengta vadovaujantis Ikimokyklinio ugdymo gairėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2023 m. rugsėjo 4 d. įsakymu Nr. V-1142 „Dėl ikimokyklinio ugdymo programos gairių patvirtinimo“.
4. Programos turinys grindžiamas požiūriu į vaiką ir jo ugdymąsi vaikystėje, vaiko raidą, poreikius, ugdymo(si) būdus.

POŽIŪRIS Į VAIKĄ IR JO UGDYMĄ(SI)

5. Vaikystėje raidos procesai sukuria prielaidas vaikų ugdymui(si), o kokybiškas ugdymas(is) brandina kūną, smegenų struktūras, skatina vaikų raidą:
 - 5.1. ankstyvajai vaiko raidai būdingas spartus netolygus augimas, veiksmų, mąstymo ir kalbos vystymosi nevienalaikiškumas. Kiekvieno vaiko raida ir ugdymasis pasižymi unikaliais bruožais;
 - 5.2. kiekvienas vaikas aktyviai mokosi, daugelį dalykų atranda pats, savu būdu ir laiku, turi sumanymų, nuolat ieško naujų veiklų ir iššūkių, padedančių tobulėti;
 - 5.3. vaikams aktyviai veikiant integruojamas fizinis, emocinis, socialinis ir pažintinis ugdymasis; vaikas aktyviai sąveikauja su aplinkiniais, per sąveikas plėtoja savo psichikos galias ir kuria savo asmenybę;
 - 5.4. vaikų ugdymas(is) yra nuolatinis vidinių galių plėtojimas naujų patirčių pagrindu. Vaikų raidai ir ugdymui(si) svarbiausios yra jautrios socialinės sąveikos, grindžiamos dialogiškumo principu;

5.5. vaikų tarpusavio dialoguose ir dialoguose su suaugusiaisiais konstruojamos bendros prasmės. Vaikų grupėje vyrauja nuomonių ir raiškos įvairovė, vaikai mokosi girdėti vienas kitą, skatinama mokymosi vieniems iš kitų kultūra;

5.6. darnų vaikų vystymąsi užtikrina vaiko raidą skatinantis ugdymas. Siekiama turtinti, plėsti ir kompensuoti nepalankioje aplinkoje augančių vaikų patirtis, kuriamos vaikus ugdytis įgalinančios socialinės ir kultūrinės aplinkos.

6. Vaikų ugdymasis grindžiamas požiūriu į vaiką ir jo ugdymą(si) sąlygotomis vertybėmis:

6.1. **vaiko orumas** – kiekvieno vaiko nelygstamos vertės, autentiškumo, unikalumo pripažinimas ir puoselėjimas;

6.2. **vaiko gerovė** – vaikų gerovės pirmumo pripažinimas, puoselėjant vaiko saugumą, sveikatą, darną su savimi ir kultūrine, socialine bei fizine aplinka;

6.3. **saviraiškos laisvė** – kiekvieno vaiko kūrybinio potencialo ir laisvės išreikšti save pripažinimas, palaikymas ir skatinimas;

6.4. **lygiavertis dalyvavimas** – lygiavertėmis sąveikomis grindžiamo ugdymo(si) vertės pripažinimas, sudarant maksimalias sąlygas kiekvienam vaikui dalyvauti bendrame ugdymosi procese ir pašalinant ugdymosi kliūtis;

6.5. **lygiateisiškumas ir teisingumas** – vienodų teisių augti ir ugdytis visiems pripažinimas, užtikrinant galimybes kiekvienam vaikui optimaliai vystyti ir reikšti savo potencines galias nepriklausomai nuo priežasčių, susijusių su lytimi, sveikata, socialine ir kultūrine padėtimi. Minimizuojamos atskirties ir diskriminavimo galimybės, atstovaujama vaikų teisėms mokykloje ir už jos ribų;

6.6. **pagarba, tolerancija ir atvirumas įvairovei** – atviros, pagarba, empatija ir tolerancija grindžiamos ugdymo(si) aplinkos kūrimas, pripažįstant įvairovę kaip vertybę ir sudarant sąlygas visiems vaikams sėkmingai dalyvauti, natūraliai priimant prigimtinius ir kultūrinius skirtumus;

6.7. **bendruomeniškumas, demokratija ir pilietiškumas** – pagarba asmeniui grindžiamos demokratinės aplinkos kūrimas, priklausymo bendruomenei jausmo puoselėjimas, atsakomybės už save ir kitus ugdymasis;

6.8. **kultūrinis tapatumas** – pagarbos savo šalies kultūrai (gimtajai kalbai, etninei kultūrai, tautos istorijai) puoselėjimas, padedant vaikui išreikšti save kaip savo šalies kultūros dalyvį ir kūrėją ir pozityviai priimti kitų kultūrų savitumą.

VAIKŲ POREIKIAI

7. Programa sukuria prielaidas užtikrinti pagrindinių, kiekvienam vaikui aktualių **poreikių** tenkinimą ir turtinimą:

7.1. **žaidimo poreikis** – turėti laisvę, pakankamai laiko, erdvės, žaidimo partnerių ir galimybę per bendrus žaidimus kurti vaikų kultūrą. Pripažįstama žaidimo, kaip savarankiškos vaikų veiklos, nelygstama vertė. Nuolat stebėdami ir tinkamoje situacijoje jautriai įsitraukdami į žaidimus, suaugusieji padeda vaikams augintis žaidimo gebėjimus;

7.2. **saugumo poreikis** – jaustis saugiam, gerbiamam, matomam, girdimam, tinkamai globojamam, sulaukti paramos ir pagalbos, kai jos reikia. Ugdant vaikus rūpinamasi ne tik užtikrinti jų saugumą, bet ir juos pačius pagal jų galias įtraukti į rūpinimąsi savo bei kitų saugumu;

7.3. **draugysčių poreikis** – jaustis priimamam, jausti bendrumą, lygiavertiškumą su kitais, kitų paramą, artimumą, turėti vieną ar keletą artimesnių draugų. Sukuriama ugdymo(si) aplinka, skatinanti vaikus tyrinėti ir atrasti, kaip būti, gyventi ir veikti drauge;

7.4. **komunikavimo poreikis** – dalintis su kitais emocijomis, mintimis, idėjomis žodžiu ir nežodinėmis priemonėmis (mimika, judesiu, piešiniu, muzikos kūrinio ir pan.). Vaikams sudaromos sąlygos išbandyti įvairias komunikavimo su vaikais ir suaugusiaisiais priemones ir atrasti pagarbaus, veiksmingo bendravimo būdus;

7.5. **pažinimo džiaugsmo poreikis** – smalsauti, tyrinėti, klausinėti, aiškinti(s), kurti ir išbandyti, džiaugiantis naujais atradimais ir gebėjimu pažinti. Taikydami ugdymo(si) procese įgytas patirtis vaikai kuria ir perkuria savo teorijas apie pasaulį;

7.6. **kūrybinės saviraiškos poreikis** – tyrinėti ir atrasti unikalias savo kūrybines galias per įvairias veiklas. Kuriamos ir spontaniškų, ir kryptingų veiklų galimybės, palankios atsiskleisti vaikų interesams, gabumams ir auginti savitą raiškos stilių.

TĖVŲ (GLOBĖJŲ) IR VIETOS BENDRUOMENĖS POREIKIAI

8. Siekiame pažinti kiekvieną vaiką, individualų jo raidos tempą. Suvokę svarbiausius jo poreikius ir galimybes, numatome individualius ugdymo(si) metodus. Skatiname vaiko savarankiškumą tose srityse, kur gebėjimai geriau susiformavę ir teikiame didesnę pagalbą mažiau išlavėjusių gebėjimų ugdymui. Specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems vaikams teikiama korekcinė pagalba. Individualias vaikų ugdymosi problemas padeda spręsti Vaiko gerovės komisija. Dienos ritmas ir veikla lanksčiai derinami su vaiko poreikiais, interesais ir galimybėmis.

9. Vaiko šeima įtraukiama į ugdymo procesą, siekiant padėti tėvams pasijusti kompetentingais (įgalinčiais) ugdyti savo vaiką ir matyti prasmę pačiame ugdymo procese. Nuolat siekiame, kad vaiko tėvai (globėjai) dalyvautų ugdymo procese ir taptų aktyviais bendruomenės nariais. Jie turi galimybę rinktis, kiek ir kaip dalyvauti Marijampolės Petro Armino progimnazijos (toliau – Progimnazija) veikloje (pvz. siūlant idėjas, teikiant patarimus, kuriant grupės aplinką, dalyvaujant renginiuose, edukacijose, išvykose). Nuolat tariamės dėl individualių vaiko ugdymosi poreikių, veiksmingų ugdymo metodų taikymo.

9.1. Šeimos ir pedagogų sąveikos laukiami rezultatai:

9.1.1. geresnis tarpusavio pažinimas ir pasitikėjimas;

9.1.2. tėvų ir pedagogų lūkesčių ir tikslų, siejamų su vaiko pasiekimais pagrįstumas ir suderinamumas;

9.1.3. ugdymo tikslų formavimas atsižvelgiant į tėvų prioritetus;

9.1.4. bendras problemų sprendimas ir bendras sprendimų priėmimas.

9.2. Tėvų lūkesčiai išsiaiškinami pasitelkiant pagrindines šeimos ir pedagogų bendradarbiavimo formas: kasdieninis ryšys (tiesioginis ir netiesioginis), individualūs pokalbiai, ekskursijos, susirinkimai, disputai, šventės, popietės, tėvų nuomonių tyrimas.

REGIONO YPATUMAI

10. Ugdymo programoje atsižvelgiama į reikšmingus geografinius, istorinius, kultūrinius, socialinius Marijampolės savivaldybės ypatumus.

11. Marijampolės regionas išsiskiria savo geografine padėtimi, istoriniu paveldu ir kultūrinėmis tradicijomis, kurios integruojamos į ikimokyklinio ugdymo procesą. Ugdymo turinys grindžiamas regiono gamtinių, istorinių ir kultūrinių išteklių pažinimu, siekiant formuoti vaikų aplinkos suvokimą ir pilietinį sąmoningumą. Geografiniai regiono ypatumai sudaro galimybes gamtamoksliniam ugdymui. Poezijos parkas ir Vytauto Didžiojo parkas yra naudojami ugdymo veikloms, skatinančioms vaikų tyrinėjimo įgūdžius, ekologinį sąmoningumą ir fizinį aktyvumą. Per praktinius stebėjimus ir eksperimentus ugdytiniai susipažįsta su vietos gamtine įvairove, vandens telkiniais ir augalija. Istorinis regiono paveldas integruojamas per edukacines išvykas į Marijampolės kraštotyros muziejų, „Bulotų namus“ ir prezidento Kazio Griniaus muziejų. Šie objektai padeda vaikams suprasti regiono istoriją, kultūrinę raidą ir reikšmingas asmenybes. Rašytojos Julijos Žemaitės ir Lietuvos laisvės gynėjo Rimanto Juknevičiaus kapų lankymas ugdo pagarbą istoriniam paveldui ir pilietinį tapatumą. Kultūrinis regiono savitumas atsiskleidžia per edukacines veiklas Petro Kriaučiūno viešojoje bibliotekoje, kur vaikai dalyvauja kūrybinėse dirbtuvėse, literatūros renginiuose, parodose ir konkursuose. Tai stiprina jų kalbinę raišką, kūrybiškumą ir kultūrinį sąmoningumą. Socialinis ir bendruomeninis ugdymas grindžiamas vaikų įtrauktimi į Proгимnazijos bendruomenės veiklas, šventes, parodas ir akcijas. Regiono tradicijų ir kultūros pažinimas skatina vaikų socialinių kompetencijų formavimąsi bei ugdo jų priklausomybės gimtajam kraštui jausmą. Marijampolės regiono gamtiniai, istoriniai ir kultūriniai ištekliai sistemingai integruojami į ikimokyklinio ugdymo procesą, užtikrinant prasmingą, patyriminį ir kūrybišką vaikų ugdymą.

PROGIMNAZIJOS SAVITUMAS

12. Proгимnazijos savitumą lemia „Geros pradžios“ metodikos elementų taikymas. Todėl ypač glaudus bendradarbiavimas su šeima. Taikomo metodo priemonės skatina vaikus eksperimentuoti, atrasti ir suvokti, ieškoti ryšių su kitais, bendrauti ir bendradarbiauti, didelis dėmesys skiriamas vaikų kūrybinių sugebėjimų lavinimui.

13. Įstaigoje sukurtos sąlygos įtraukčiai. Vaikams teikiama švietimo pagalba.

II SKYRIUS IKIMOKYKLINIO UGDYMO PRINCIPAI

14. Programos turinys: ugdymo(si) sričių turinio rengimas ir įgyvendinimas, ugdymo(si) proceso organizavimas, ugdymo(si) aplinkų kūrimas, bendravimo ir bendradarbiavimo su tėvais (globėjais), vietos bendruomene, socialiniais partneriais užtikrinimas grindžiamas ikimokyklinio ugdymo principais, kurie garantuoja ugdymo(si) kryptingumą, integralumą, veiksmingas ugdomasias sąveikas ir ugdymo(si) kokybę.

14.1. **Ugdymo(si) ir priežiūros vienovės principas.** Ikimokyklinio ugdymo(si) procesui būdinga ugdymo(si) ir priežiūros vienovė. Kiekviena suplanuota ir nesuplanuota sąveika bei kasdienė rutina yra ugdanti, turtinanti vaiko patirtį. Ilgalaikis, nuolatinis, saugus vaiko emocinis ryšys su mokytoju sukuria prielaidas visavertei vaiko raidai ir ugdymui(si);

14.2. **Vaiko raidos ir ugdymo(si) dermės principas.** Ugdymo(si) procese atsižvelgiama į raidos nulemtą vaikų poreikių patirties ir gebėjimų įvairovę ir skatinama visapusiška vaiko raida – fizinė, emocinė, socialinė, pažinimo, komunikavimo, meninės raiškos;

14.3. **Žaismės principas.** Žaismingumas yra viso ikimokyklinio vaikų ugdymo(si) pagrindinis bruožas, neatsiejama tyrinėjimo, eksperimentavimo, fantazavimo, kūrybos dalis, o žaidimas – svarbiausia savarankiška vaiko veikla;

14.4. **Sociokultūrinio kryptingumo principas.** Ugdymas(is) yra grindžiamas žmogiškosiomis, tautinėmis ir pilietinėmis vertybėmis, padedančiomis vaikams įsitraukti į supančią kultūrinę aplinką ir didinančiomis atvirumą kultūrinei bei kalbinei įvairovei;

14.5. **Integralumo principas.** Siekiama visuminės vaikų raidos, užtikrinamas darnus visų pasiekimų sričių gebėjimų plėtojimas, ugdymo(si) sričių tarpusavio ryšiai, vidinės turinio sąsajos kiekvienoje ugdymo(si) srityje, vaikų veiklos integralumas;

14.6. **Įtraukties principas.** Sudaromos sąlygos kiekvienam vaikui ugdytis, plėtoti savo galias, gauti reikiamą pagalbą, patirti sėkmę, atsižvelgiant į ugdymosi poreikių įvairovę;

14.7. **Kontekstualumo principas.** Vaikų ugdymas(is) vyksta estetiškuose, į veiklą įtraukiančiuose, vaikų iniciatyvoms atviruose artimiausios socialinės, kultūrinės, kalbinės ir gamtinės aplinkos kontekstuose, siekiama vaikų ugdymo(si) patirčių aktualumo, prasmingumo;

14.8. **Vaiko ir mokytojo bendro veikimo principas.** Aplinkos, sąveikos, bendros prasmės kuriamos, įsiklausant ir atliepiant vaikų poreikius, interesus, iniciatyvas, nuomonę, drauge priimant sprendimus;

14.9. **Lėtojo ugdymo(si), užtikrinančio gilu įsitraukimą, principas.** Vaikai giliai įsigyvena ir pajaučia kiekvieną čia ir dabar momentą, kai skiriama pakankamai laiko kasdieniui rutinai, tyrinėjimo ar kūrybos procesui, nuostabai ir atradimo džiaugsmui;

14.10. **Refleksyvaus ugdymo(si) principas.** Mokytojas drauge su vaiku emocijomis ir veiksmais atspindi vaiko veikimo patirtis. Su vaikais drauge pagal jų gebėjimus apmąstomos vaiko emocijos, veiklos ir jų rezultatai, numatomas tolesnis veikimas. Mokytojai apsvaisto autentiškas vaikų patirtis, veiklos kokybę ir savo pedagoginių sprendimų poveikį vaikų ugdymui(si);

14.11. **Šeimos ir mokyklos partnerystės principas.** Mokykla ir šeima (globėjai) bendradarbiauja rengiant Programą, užtikrinant ugdymo(si) tęstinumą ir dermę, kuriant susitelkusią, kartu besimokančią bendruomenę. Tėvai ir mokyklos darbuotojai pasitiki vieni kitais ir veikia dėl vaikų interesų.

III SKYRIUS TIKSLAS, UŽDAVINIAI, UGDYMO(SI) REZULTATAI

15. Ikimokyklinio ugdymo tikslas – atsižvelgiant į vaikų prigimtines galias, patirtį, poreikius, šeimos ir bendruomenės susitarimus, kurti lanksčius edukacinius kontekstus, įgalinančius vaikus išsiugdyti pasitikėjimo, rūpinimosi savimi ir kitais, kultūrinio ir socialinio jautrumo, komunikavimo, lankstaus mąstymo, kūrybiškumo, mokėjimo mokytis pradmenis.

16. Programos tikslui pasiekti keliame šie uždaviniai:

16.1. tenkinant prigimtinius vaiko poreikius, saugoti ir stiprinti vaiko fizinę ir psichinę sveikatą, garantuoti jo socialinę emocinę saugumą.

16.2. atpažinti kiekvieno vaiko ugdymo poreikius, kylančius iš asmenybės raidos tarpsnio, individualių raidos ypatumų, prigimtinių gebėjimų visumos ir socialinės bei kultūrinės aplinkos.

16.3. ugdyti savo kalbą kaip esminę bendravimo ir saviraiškos priemonę, siekiant plėtoti pažinimo, kalbos ir bendravimo įgūdžius.

16.4. organizuoti ugdymą, derinant tikslingą mokytojo veiklą su spontaniška vaiko veikla, taikant patirtinio mokymo metodus, tokius kaip projektai, tyrinėjimai, eksperimentai, pažintinės išvykos ir diskusijos bei pripažinti žaidimą ir kasdienį vaiko gyvenimą grupėje kaip svarbią ugdymo proceso dalį.

16.5. kurti ir plėtoti pasitikėjimu ir pagarba, aktyvia partneryste grindžiamą tikslingą bendradarbiavimą su tėvais (globėjais), švietimo pagalbos specialistais ir kitais švietimo paslaugų tiekėjais.

UGDymo(SI) REZULTATAI

17. Ikimokyklinio ugdymo(si) rezultatai yra vaikų raidos ir ugdymo(si) procese nuosekliai įgyjami bei plėtojami jų pasiekimai: vertybinės nuostatos, žinios bei supratimas ir gebėjimai. Pasiekimai suskirstyti į 18 pasiekimų sričių, kurių visuma užtikrina optimalią vaiko galių ūgtį: kasdienio gyvenimo įgūdžiai; fizinis aktyvumas; emocijų suvokimas ir raiška; savireguliacija ir savikontrolė; savivoka ir savigarba; santykiai su suaugusiaisiais ir bendraamžiais; aplinkos pažinimas; matematinis mąstymas; skaitmeninis sumanumas; kalbų supratimas; kalbinė raiška; estetinis suvokimas; meninė raiška; kūrybiškumas; tyrinėjimas; problemų sprendimas; gebėjimas žaisti; mokėjimas mokytis.

18. Kiekviena kokybiškai įgyvendinama vaiko raidą skatinančio visuminio ikimokyklinio ugdymosi sritis (Mūsų sveikata ir gerovė, Aš ir bendruomenė, Aš kalbų pasaulyje, Tyrinėju ir pažįstu aplinką, Kuriu ir išreiškiu) plėtoja visų 18 pasiekimų sričių vaiko pasiekimus. Užtikrinamas darnus visų pasiekimų plėtojimas, nors skirtingų ugdymosi sričių poveikis atskirų pasiekimų ūgčiai skirtingas.

19. Progimnazijos ikimokyklinio ugdymo konceptualus ugdymo modelis sudaro prielaidas kurti lanksčią ir įvairiapusišką ugdymo aplinką, kuri padeda kiekvienam vaikui augti ir tobulėti atsižvelgiant į jo individualius poreikius, gebėjimus ir stiprybes. Šio modelio centre yra vaikas ir 7 jo ugdomos galios, kurios formuojamos per įvairias visuminio ugdymo(si) sritis. Kiekviena sritis yra specialiai pritaikyta lavinti tam tikras vaiko galias, kurios reikalingos visapusiškam asmenybės augimui ir pasiekimų įgyvendinimui.

20. Pedagogas, norėdamas stiprinti vaikų galias, kuria ugdymo(si) kontekstus, kuriuos organizuoja įvairiose aplinkose – grupėje, gamtoje ar netradicinėse erdvėse. Modelis remiasi holistiniu požiūriu, ugdant vaikų akademinius, socialinius, emocinius, fizinius ir kūrybinius gebėjimus, tai prisideda prie visapusiškai ir harmoningai augančios asmenybės formavimo.

IV SKYRIUS

UGDymo(SI) TURINYS, PROCESAS IR APLINKOS

21. Progimnazijos ikimokyklinio ugdymo turinys orientuotas į darnų vaiko asmenybės vystymąsi, kur svarbiausi ugdymo principai yra individualizuotas ir diferencijuotas požiūris į kiekvieną vaiką. Ugdymo metodai, būdai, formos ir priemonės yra parenkami taip, kad atitiktų vaikų amžių, gebėjimus, poreikius ir ugdymosi tikslus. Tai užtikrina, kad kiekvienas vaikas gautų tinkamą iššūkį, atitinkantį jo vystymosi etapą ir jis galėtų pasiekti asmeninių ugdymo tikslų. Vaikai savo patirtį kaupia žaisdami, veikdami, tyrinėdami, eksperimentuodami ir bendraudami. Žaidimas, kaip natūralus vaiko mokymosi būdas, leidžia vaikams įgyti naujų žinių, lavinti socialinius ir emocinius įgūdžius, o taip pat stiprina kūrybiškumą.

bei problemų sprendimo gebėjimus. Tyrinėjimas ir eksperimentavimas skatina smalsumą ir aktyvų mokymąsi per patirtį, kai vaikai patys atranda naujas žinias ir įgauna pažintinius, motorinius, socialinius ir emocinius įgūdžius.

22. Ugdymo turinys praturtintas įvairiomis pedagoginėmis strategijomis, siekiant pritaikyti ugdymą kiekvieno vaiko poreikiams ir interesams: Visuminiu kūrybiniu ugdymo metodu skatinamas kūrybiškumas ir meninė saviraiška, integruojamos įvairios meninės veiklos į kasdienį vaiko ugdymą; Reggio Emilia ugdymo sistema: Šimtas vaikų kalbų, kuri pabrėžia menų, kūrybiškumo ir bendradarbiavimo svarbą. Jis skatina atvirą tyrinėjimą, projektinį mokymąsi ir vaikų patirties dokumentavimą. Mokytojai veikia kaip pagalbininkai, fiksuojantys vaikų patirtį ir suteikiantys jiems galimybę įsitraukti į ilgalaikius projektus; įtraukiamos šiuolaikinės technologijos ir inovatyvūs mokymo metodai, siekiant praturtinti ugdymo(si) procesą ir skatinti vaikų kūrybingumą bei smalsumą; STEAM (gamtamokslinio, technologinio, inžinerinio, meninio ir matematinio) ankstyvojo patirtinio ugdymo koncepcija, kuri integruojama per kasdieninę rutiną, žaidimus, patirtinę veiklą, pačių ir socialinių partnerių organizuojamus projektus.

UGDymo(SI) PROCESO ORGANIZAVIMO PAGRINDAS

23. Ikimokyklinio ugdymo(si) proceso organizavimas remiasi:

23.1. VISUMINIU UGDYMU(SI), kuris yra pagrindinė ikimokyklinio ugdymosi kryptis, lemianti vaikų emocinių, socialinių, fizinių, pažinimo, kalbos, kūrybos potencinių galių harmoningą plėtojimąsi.

23.2. UNIVERSALIU DIZAINU MOKYMUISI, kuris užtikrina kiekvieno vaiko skirtybių pripažinimą ir priėmimą, sukuriant sąlygas kiekvienam visavertiškai įsitraukti į bendrą ugdymo(si) procesą.

23.3. VAIKO ŽAIDIMU, kuris yra paties vaiko kuriama ir valdoma veikla, kuomet sutelkiamos visos jau įgytos ir plėtojamos galios.

23.4. PATIRTINE VEIKLA, kuri skatina vaiko ugdymąsi darant, veikiant, tyrinėjant: pajaučiant, stebint, tyrinėjant, eksperimentuojant, modeliuojant, kuriant, komunikuojant, reflektuojant savo patirtis ir atradimus.

VAIKŲ UGDYMO(SI) KONTEKSTAI

24. Progimnazijos aplinkose kuriami aktualūs vaikų emocinį ir fizinį saugumą bei kūrybiškumą užtikrinantys ugdymo(si) kontekstai:

24.1. Universalus dizaino mokymuisi kontekstas – tai lanksti, visiems vaikams prieinama ugdymo(si) aplinka ir veiksmingas procesas, kuriame, nepriklausomai nuo amžiaus, socialinių, kultūrinių, lingvistinių, sveikatos skirtumų, visiems vaikams sudaromos sąlygos žaisti, patirti ir ugdytis.

24.2. Vaiko žaismės kontekstas – kasdienių veiklų žaismingumo palaikymas tyrinėjant, išbandant, eksperimentuojant, dalinantis potyriais, siekiant vaikų savarankiško žaidimo ir žaismingo ugdymo(si) vienovės bei darnos.

24.3. Judraus patirtinio ugdymosi kontekstas – vaikų judėjimo džiaugsmo ir kasdienio judraus mokymosi skatinimas, kuriant dialogišką, prasmingą vidaus ir lauko aplinkų jungtis, leidžiančias vaikams judriais būdais dalyvauti visų ugdymosi sričių veiklose.

24.4. Kultūrinių dialogų kontekstas – matomi įvairių kultūrų simboliai, ženklai, patiriami papročiai ir elgesio normos, išbandomos įvairios kultūrinės išraiškos formos, ugdančios teigiamą požiūrį į įvairovę ir skirtumus.

24.5. Kalbų įvairovės kontekstas – kuriamos ir palaikomos aplinkos sąlygos, palankios rasti ir plėtoti skirtingiems vaikų komunikavimo būdams, įvairiai žodinei ir nežodinei raiškai, kalbų pažinimui, teigiamoms nuostatoms, susijusioms su kalbų ir jos formų įvairove.

24.6. Tyrinėjimo ir gilaus mokymosi kontekstas – palaikomas prigimtinis vaikų smalsumas, įtraukiant į aplinkos tyrinėjimą, skatinantį giliau suprasti aplinkos objektus, reiškinius ir jų ryšius, atrasti įvairius pažinimo ir mokymosi būdus. Kuriamas atviras iššūkiams kontekstas: žaismei, laisvės vaiko spėliojimams, atsakymų į keliamus klausimus paieškoms, tyrinėjimu grindžiamiems sprendimams.

24.7. Realių ir virtualių aplinkų kontekstas – kuriami realybės kontekstai alternatyviomis skaitmeninėmis galimybėmis patirti ir pažinti, plėtoti vaikų skaitmeninį sumanumą.

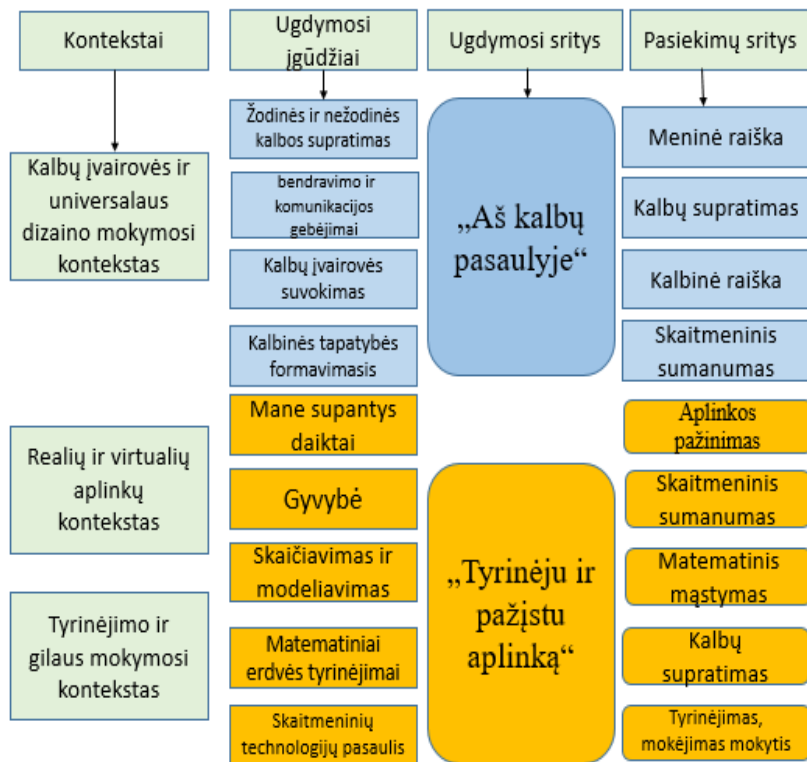
24.8. Kūrybinių dialogų kontekstas – kuriama vaizduotė, smalsumą, nuostabą kelianti aplinka, akcentuojanti patį kūrybos procesą, kai vaikai patiria kūrybos laisvę, išgyvena netikėtumą, kūrybos džiaugsmą ir pasididžiavimą įveikus kūrybinius iššūkius.

25. Progimnazijoje palaikomos vaiko iniciatyvos, spontaniškos veiklos, mokytojui stebint vaiką, praturtinant mąstymą. kūrybinį ir praktinį patyrimą, dialoginį veikimą. Vaikams sudaromos galimybės pasirinkti veiklą, medžiagas, priemones, veikimo vietas, laiką, veikti vienam ar bendradarbiaujant, skirtingais būdais pristatyti veiklos rezultatus, judėti iš vienos ugdomosios erdvės į kitą, keičiant veiklos pobūdį. Išlaikoma aktyvi vaikų veiklos ir poilsio kaita, derinamas savaimingos ir organizuotos veiklos bei fizinę, psichinę ir socialinę vaikų raidą skatinančios veiklos santykis. Mokytojai ir švietimo pagalbos specialistai stebi, kuo vaikai domisi, ką geba, ir pritaiko kontekstą plėtoti pastebėtus vaikų interesus ir gebėjimus, numato galimas vaikų veiklos kliūtis ir parenka priemones ir būdus, kurie gali padėti vaikams lengviau įsitraukti, bendrauti ir bendradarbiauti su kitais vaikais, atlikti veiklą ir mokytis.

26. Ugdymo(si) kontekstuose, būdami vaikų elgesio ir veiklos modeliu, mokytojai pagal situaciją lanksčiai keičia savo vaidmenį, tapdami vaiko padėjėjais, tyrinėtojais, kūrėjais, besimokančiais. Ugdymo turinys įgyvendinamas per visą vaiko buvimą Progimnazijoje: dalyvaujant organizuotoje veikloje, žaidžiant, atliekant savitvarkos darbus, pasivaikščiavimų metu ir t.t. Ugdymo turinys pritaikomas atsižvelgiant į sociokultūrinį, biologinį, emocinį, edukacinį vaiko ir grupės kontekstą bei perteikiamas organizuojant visos grupės veiklą, nedidelėmis grupelėmis ir individualiai.

UGDYMO(SI) ORGANIZAVIMO MODELIS PAGAL VAIKŲ PASIEKIMŲ SRITIS

27. Ikimokyklinio ugdymo turinys apima šias vaiko raidą skatinančio visuminio ikimokyklinio ugdymo(si) sritis: „Aš kalbų pasaulyje“, „Tyrimėju ir pažįstu aplinką“, „Kuriu ir išreiškiu“, „Aš ir bendruomenė“, „Mūsų sveikata ir gerovė“ (žr. 1 pav., 2 pav., 3 pav.)

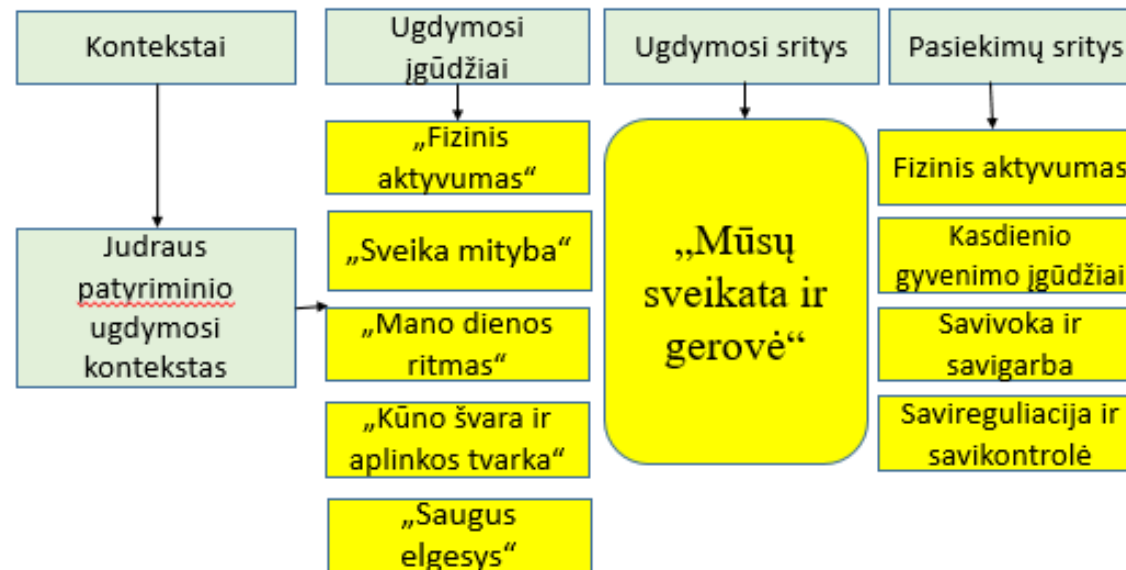

1 pav. Ugdymosi sritys „Aš kalbų pasaulyje“, „Tyrimėju ir pažįstu aplinką“

...

2 pav. Ugdymosi sritys „Kuriu ir išreiškiu“, „Aš ir bendruomenė“

3 pav. Ugdymosi sritys „Mūsų sveikata ir gerovė“

27.1. Ugdymo(si) sritis **„Aš kalbų pasaulyje“** apima šiuos ugdymosi įgūdžius: „Žodinės ir nežodinės kalbos supratimas“, „Kalbinė raida, bendravimo ir komunikacijos gebėjimai“, „Kalbų įvairovės suvokimas ir kalbinės tapatybės formavimas“.

27.2. Ugdymo(si) sritis **„Tyrinėju ir pažįstu aplinką“** apima šiuos ugdymosi įgūdžius: „Mane supantys daiktai“, „Gyvybė“, „Skaiciavimas ir modeliavimas“, „Matematiniai erdvės tyrinėjimai“, „Skaitmeninių technologijų pasaulis“.

27.3. Ugdymo(si) sritis **„Kuriu ir išreiškiu“** apima šiuos ugdymosi įgūdžius: „Žaidimo raida“, „Muzikos raida“, „Šokio raida“, „Dailės raida“, „Teatro raida“.

27.4. Ugdymo(si) sritis **„Aš ir bendruomenė“** apima šiuos ugdymosi įgūdžius: „Kas aš?“, „Savo emocijų ir elgesio valdymas“, „Aš tarp kitų“, „Žmonės ir bendruomenės“, „Mūsų praeitis, dabartis, ateitis“.

27.5. Ugdymo(si) sritis **„Mūsų sveikata ir gerovė“** apima šiuos ugdymosi įgūdžius: „Fizinis aktyvumas“, „Sveika mityba“, „Mano dienos ritmas“, „Kūno švara ir aplinkos tvarka“, „Saugus elgesys“.

28. Ikimokyklinio ugdymo(si) procese siekiama užtikrinti subalansuotą visų 18 pasiekimų sričių pasiekimų plėtotę, atskirų ugdymosi sričių dermę, ugdymo ir ugdymosi procesų balansą. Ankstyvojo ir ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymo(si) turinys sudarytas vadovaujantis Ikimokyklinio ugdymo programos gairėmis (2023), atskleidžiant plėtojamas vaiko galias per svarbiausias ugdymo(si) sritis ir jas apimančias pasiekimų sritis.

UGDYMO SI SRITIS „MŪSŲ SVEIKATA IR GEROVĖ“
ESMINIAI GEBĖJIMAI. Tiksliai ir koordinuotai šliaužia, ropoja, eina, bėga, lipa, išlaiko pusiausvyrą judėdamas, meta, gaudo ir spiria kamuolį, spontaniškai ir tiksliai atlieka kasdienius veiksmus, kuriems būtina akių ir rankos koordinacija bei išlavėjusi smulkioji motorika, derina judesius poroje, grupėje šokdamas ar žaisdamas. Esant galimybei renkasi sveikatai palankų maistą, savarankiškai pavalgo, pasirūpina savo kūno švara, prisideda prie aplinkos tvarkos palaikymo, rodo pradinį saugaus elgesio mokykloje įgūdžius, pasako, kaip saugiai elgtis gatvėje, buityje, gamtoje ir su nepažįstamais žmonėmis.
PASIEKIMŲ SRITYS. Fizinis aktyvumas, kasdienio gyvenimo įgūdžiais, savivoka ir savigarba, savireguliacija ir savikontrolė, emocijų suvokimas ir raiška, tyrinėjimas, problemų sprendimas, kūrybiškumas, mokėjimas mokytis.
UGDYMO SI ĮGŪDIS „FIZINIS AKTYVUMAS“
VERTYBINĖ NUOSTATA. Noriai juda, mėgsta judrią veiklą ir žaidimus.
UGDYMO(SI) GAIRĖS (3–6 METAI)
Bėgioja, landžioja, šokinėja nuo paaukštinimo, nuo vienos kojos ant kitos, į tolį, į aukštį, laipioja kopėtelėmis, važiuoja paspiriamomis priemonėmis, meta, gaudo, ridena, spiria kamuolį. Kelias sekundes pastovi ant vienos kojos, ritmiškai eina, bėgdami keičia kryptį ir greitį neprarasdami pusiausvyros, bėga į kalniuką, nuokalnėn, sustoja pagal signalą, laiptais lipa pakaitiniu žingsniu, juda įvairiomis kryptimis – pirmyn, atgal, į šonus, atbulomis, vingiuotai. Išbando įvairius ėjimo būdus - aukštai keldami kojas, pritūpę, pasistiebę, ant kulnų, pristatomu, kryžminių, plačiu žingsniu. Vaikai tyrinėja, kaip juda kūnas ir atskiros jo dalys, improvizuoja, fantazuoja, ieško neįprastų pozų, judesiais perteikia pasakų herojų charakterius, gyvūnų, kitų objektų ypatybes. Nevaržomai judėdami ir eksperimentuodami vaikai lavina pagrindines fizines ypatybes (vikrumą, lankstumą, pusiausvyrą, koordinaciją, jėgą. Veikdami ribotame plote pratinasi judėti saugodami save ir kitą. Žaisdami judriuosius, komandinius žaidimus, vaikai mokosi laikytis taisyklių, laimėti ir pralaimėti. Juda koordinuotai, orientuojasi erdvėje, gana tiksliai atlieka judesius plaštaka ir pirštais bei ranka. Ištiestomis rankomis pagauna didelį kamuolį. Atsega ir užsega sagas, atitraukia ir užtraukia užtrauktuką, įpila vandens į piltuvėlį. Taisyklingai laiko pieštuką ir žirkles. Tiksliai atlieka sudėtingesnius judesius su smulkiais daiktais. Pastato aukštą statinį, išlaikantį pusiausvyrą. Veiksmus su smulkiais daiktais atlieka vikriai, tiksliai ir kruopščiai. Tiksliai valdo pieštuką ir žirkles ką nors piešdamas, kirpdamas. Kuria įvairias konstrukcijas.
UGDYMO SI ĮGŪDIS „SVEIKA MITYBA“
VERTYBINĖ NUOSTATA. Domisi, kas padeda augti sveikam ir saugiam.
UGDYMO(SI) GAIRĖS (3–6 METAI)
Plauna vaisius, daržoves. Įvardija sveikų ir ribotinių maisto produktų pavyzdžių. Aiškinasi, kodėl svarbu valgyti įvairų, sveikatai naudingą maistą, iš kur ir kaip jis atsiranda ant mūsų stalo, iš maisto produktų muliažų ar kortelių sudėlioja meniu, Žaidžia vaidmeninius žaidimus – plauna, pjausto, sveria, maišo, plaka, verda, ragauja maisto produktus, pavadina,

apibūdina, kuria patiekalų receptus. Susipažįsta su įvairiais skoniais, vertina – skanu, neskanu, pirmenybę teikia sveikatai palankiems maisto produktams. Aiškinasi apie vandens naudą, stengiasi dažnai atsigerti, įvairiais ženklais žymisi kiek išgėrė. Vaikai sužino, kodėl negalima valgyti neskaniai, įtartinais kvepiančio, kito žmogaus nebaigto valgyti, gyvūno aplaižyto maisto. 3–6 metų vaikai mokosi elgesio taisyklių prie stalo: prieš valgį nusiplauti rankas, valgyti neskubant, gerai sukramtant maistą, jį skanaujant, prie stalo ramiai pasikalbant, padėkojant. Jie mokosi padengti kasdienį ir šventinį stalą, siekdami estetinio įspūdžio, tinkamai naudojasi stalo įrankiais. Vaikai klausosi skaitomų tekstų ir pasakojimų apie tai, kodėl svarbu branginti ir tausoti maistą, jo nešvaistyti, mokosi gerbti maistą užauginusių žmonių darbą.

UGDYMOSI ĮGŪDIS „MANO DIENOS RITMAS“

VERTYBINĖ NUOSTATA. Žino savo dienos ritmą, atpažįsta kūno ženklus, rodančius, kad kūnui reikalingas poilsis.

UGDYMO(SI) GAIRĖS (3–6 METAI)

3–6 metai vaikai patys sudėlioja savo dienos ritmą paveikslėliais, sudėlioja dienų su ypatingais įvykiais (švenčių, išvykų dienos), keičiančiais įprastą dienos eigą, dienos ritmą. Vaikai ryte paveikslėliais pažymi, ką šiandien ketina veikti, o vakare reflektuoja, ar pavyko tai įgyvendinti. Jie tyrinėja savo nuotaikos ir energijos kaitą per dieną, žymėdami paveikslėliais, aptardami kaitos priežastis. Padedami mokytojo, susikuria ritualus prieš einant miegoti. Vaikai, mokytojo padedami, mokosi atpažinti ženklus, kurie rodo, kad jų aktyviai judančiam kūnui reikia poilsio (bėgiodami, šokinėdami pavargo, kvėpuoja atvira burna, smarkiai plaka širdis), kada jų nejudrioje būsenoje esančiam kūnui reikia judėjimo (sunku ramiai išsėdėti, sutelkti dėmesį į veiklą). Vaikai iš skaitomų pasakojimų, istorijų ir patys išbandydami sužino, kad aktyvi veikla padeda išlieti tiek patirtas malonias emocijas, tiek ir nerimą, įtampą. Atlikdami atsipalaidavimo, kvėpavimo pratimus, pajaučia, kaip jie nuramina tiek kūną, tiek ir emocijas ar sunkias mintis. Vaikai išbando įvairius kūno aktyvumo reguliavimo būdus (judėti pagal greito ir lėto tempo, aktyvumą žadinančią ir raminančią muziką).

UGDYMOSI ĮGŪDIS „KŪNO ŠVARA IR APLINKOS TVARKA“

VERTYBINĖ NUOSTATA. Rūpinasi savo kūno švara.

UGDYMO(SI) GAIRĖS (3–6 METAI)

Asmens higienos įpročius vaikai formuojasi stebėdamas suaugusiojo pavyzdį, klausydami grožinės literatūros kūrinėlių, pasakojimų apie sveikatai pavojingus virusus, bakterijas, atlikdami eksperimentus, tyrinėdami iliustracijas, informacinius tinklapius. Vaikai diskutuoja, žaisdami kuria estetiškos, patogios aprangos, aplinkos modelius. Imasi iniciatyvos tvarkant ne vietoje paliktus daiktus. Mokosi atliekų rūšiavimo. Dažniausiai savarankiškai naudojasi tualetu. Savarankiškai ar priminus plauna rankas, prausiasi veidą, čiaudėdamas ar kosėdamas prisidengia burną ir nosį. Šiek tiek padedamas savarankiškai apsirengia ir nusirengia, apsiauna ir nusiauna batus. Sutvarko žaislus, su kuriais žaidė. Taisyklingai plaunasi rankas. Atsižvelgdamas į tai, ar jam šilta, ar šalta, nusirengia ar apsirengia drabužius. Rūpinasi savo asmeniniais ir bendrais daiktais grupėje: padeda į vietą, saugo, sutvarko.

UGDYMOSI ĮGŪDIS „SAUGUS ELGESYS“

VERTYBINĖ NUOSTATA. Rodo pradinius saugaus elgesio įgūdžius, žino kaip saugiai elgtis gatvėje, buityje, gamtoje ir su nepažįstamais žmonėmis.
UGDymo(SI) Gairės (3–6 metai) Supranta, kodėl nesaugu eiti, važiuoti su nepažįstamu žmogumi ar ką nors iš jo paimti. Atpažįsta tinkamus ir netinkamus prisilietimus, suabejojęs apie tai pasako suaugusiajam, kuriuo pasitiki. Paaiškina, kad jo kūnas priklauso tik jam, sako „stop“, „ne“ reaguodamas į jo privatumą pažeidžiantį elgesį. Vaikai mokosi pažinti šviesoforo spalvas ir kelio ženklus, grupėje ir lauke žaidžia eismo gatvėje žaidimus, mokosi laikytis eismo ženklų ir taisyklių, žino apie saugumo priemones–šalmus, atšvaitus, liemenes. Saugaus eismo žaidimų metu ar išvykose siekia laikytis eismo ženklų ir taisyklių. Pakomentuoja kelias saugaus elgesio gatvėje taisykles. Žaisdamas, ką nors veikdamas stengiasi saugoti save ir kitus, laikosi sutartų saugumo taisyklių. mokosi atsakingai elgtis aplinkoje, kurioje yra gyvūnų; aiškinasi, kad miške negalima valgyti rastų nežinomų uogų; žino, kad miške visuomet turi būti šalia suaugusiojo (kad nepasiklystų); bristi į vandens telkinį ar lipti ant ledo jam užšalus galima tik stebint suaugusiajam. Paaiškina saugaus elgesio su elektriniais, buitinais prietaisais, aštriais daiktais ir sveikatai pavojingomis medžiagomis taisykles, įvardija aplinkoje esančias nesaugias vietas. Paaiškina, į ką kreiptis iškilus pavojui namuose, pasimetus parduotuvėje, pasiklydus, žino kokių profesijų žmonės gali padėti ištikus nelaimei. Žino pagalbos telefono numerį.
UGDymosi sritys „Aš ir bendruomenė“ ESMINIAI GEBĖJIMAI. Atpažįsta, atliepia, įvardija, aptaria savo ir kitų emocijas ar jausmus, jų priežastis, įprastose ramiose situacijose emocijas ir jausmus išreiškia tinkamais, kitiems priimtinais būdais, žodžiais ir elgesiu atliepia kito jausmus. Sutelkia dėmesį ir pastangas veiklai, dažniausiai laikosi tvarkos ir susitarimų, bendraudamas su kitais elgiasi mandagiai, stengiasi kontroliuoti savo žodžius ir veiksmus, įsiaudrinęs geba nusiraminti. Pažįsta savo kūną, pasako, kad yra berniukas (mergaitė), supranta savo augimą ir gebėjimų tobulėjimą, prisistato kitam, komentuoja, kuo domisi, kas patinka (nepatinka), supranta ir gina savo bei kitų teises būti ir žaisti kartu, priskiria save savo šeimai, grupei, įstaigos bendruomenei, žino savo tautybę, tėvynę. Pasitiki mokytojais, juos gerbia, ramiai jaučiasi su jais kasdienėje ir neįprastoje aplinkoje, iš jų mokosi, drąsiai dalinasi savo mintimis, žino, kaip elgtis su nepažįstamais suaugusiaisiais. Geranoriškai elgiasi su bendraamžiais, natūraliai priima kitų skirtumus, draugauja bent su vienu vaiku, supranta savo žodžių ir veiksmų pasekmes sau ir kitiems. Aktyviai tyrinėja save, socialinę, kultūrinę aplinką, įvaldo tyrinėjimo būdus (stebėjimą, eksperimentavimą, klausinėjimą), samprotauja apie tai, ką pastebėjo, atrado, pajuto, patyrė. PASIEKIMŲ SRITYS. Savivoka ir savigarba, emocijų suvokimas ir raiška, savireguliacija ir savikontrolė, santykiai su suaugusiaisiais ir bendraamžiais, tyrinėjimas, problemų sprendimas, kūrybiškumas, gebėjimas žaisti, mokėjimas mokytis.
UGDymosi įgūdis „Kas aš?“

VERTYBINĖ NUOSTATA. Pasitiki savimi ir savo gebėjimais, gerbia save ir kitus.

UGDYMO(SI) GAIRĖS (3–6 METAI)

Suaugusiesiems ir kitiems vaikams parodo savo poreikius, pomėgius, interesus per įsitraukimą į žaidimus, įvairias veiklas, kurios padeda patirti ir suprasti: noriu – nenoriu, mėgstu – nemėgstu, įdomu – neįdomu, paskatina atpažinti. Apibūdina savo emocijas ir jausmus, skirtingus jų raiškos būdus, pakomentuoja emocijas ir jausmus. Mokosi iš veido mimikos, balso, kūno pozos nustatyti ir pasakyti, kaip jaučiasi kitas, pastebėti nuskriaustą, nusiminusį, stengiasi jam padėti. Kalba apie tai, kaip jaučiasi ir išreiškia jausmus, kokie emocijų ir jausmų raiškos būdai yra tinkami, kas gali padėti pasijusti geriau, jei esi nusiminęs, piktas. Tyrinėja judėjimo ir atramos, virškinimo, kvėpavimo, kraujotakos sistemas, vartydami enciklopedijas vaikams, žiūrėdami informacinius filmukus, taikydami vaikams skirtas papildytosios realybės technologijas, atlikdami eksperimentus. Tyrinėja ir mokosi pajauti savo asmeninės erdvės ribas, suprasti savo privatumą ir reaguoti į asmeninės erdvės ribų pažeidimą. Vaikai aiškina, ką suprato, kuo ypatingas kūnas, ką jis gali, ko negali. Savo galių pajauta plėtojasi jiems mokantis naujų dalykų, drąsiai imantis naujų sumanymų ir lyderystės (vadovauti žaidimui, padėti mažiau gebančiam, dalintis patirtimi). Vaikai įžvelgia pokyčius, apibūdina savo kūno augimą ir naujai įgytus gebėjimus, savo asmenines savybes, stiprybes, sau priimtinausius mokymosi būdus, stiprina pasitikėjimą savimi ir savo gebėjimais. Darydami klaidas ir jas taisydami vaikai plėtoja atkaklumą, gebėjimą įveikti iššūkius.

UGDYMO SI ĮGŪDIS „SAVO EMOCIJŲ IR ELGESIO VALDYMAS“

VERTYBINĖ NUOSTATA. Domisi savo ir kitų emocijomis bei jausmais. Nusiteikęs valdyti dėmesį, emocijų raišką ir elgesį.

UGDYMO(SI) GAIRĖS (3–6 METAI)

Patys pradeda valdyti savo emocijų raišką, jų intensyvumą, išbando skirtingus per įvairias veiklas sužinotus būdus, padedančius nusiraminti, valdyti impulsus, taikiai išlieti emocijas, sutelkti pastangas tinkamam poelgiui. Pasikeitus dienos ritmui, įvykus netikėtam įvykiui, sulaukus netikėto kito vaiko reagavimo, mokosi valdyti pokyčių situacijoje kilusias neigiamas emocijas, kad pasijustų gerai (mokosi įžvelgti gerąją pokyčių pusę, susitarti, prisiderinti). Natūraliai stebi ir tyrinėja bei išbando įvairius dėmesio, impulsų ir elgesio valdymo būdus. Žaidžia savireguliaciją plėtojančius žaidimus, savarankiškai išbando naujas veiklas, kartu su kitais įsitraukia į ištvermės, tikslumo, kliūčių įveikimo reikalingas veiklas, laikosi kartu su kitais sukurtų grupės taisyklių ir tvarkos. Vaikai išbando dėmesio sutelkimo, nukreipimo ir perkėlimo, impulsų ar netinkamo elgesio slopinimo, aktyvinamosios kontrolės būdus, ugdosi veiklos planavimo ir laiko valdymo gebėjimus. Pradeda kelti paprastus asmeninius ar veiklos tikslus ir jų siekia, susidūrę su kliūtimis, keičia veikimo ar elgesio būdus, atkakliai stengiasi jas įveikti, kreipiasi pagalbos ir ją priima. Mokosi stabtelėti ir apmąstyti savo veiklą ar elgesį, kad pasirinktų tinkamiausius būdus. Aiškinasi, koks elgesys yra tinkamas ar netinkamas, kas yra teisinga ar neteisinga ir kodėl, klausinėja apie reikalavimus savo elgesiui namuose ir ugdymo įstaigoje, stengiasi pagal įgytą supratimą elgtis tinkamai.

UGDYMOSI ĮGŪDIS „AŠ TARP KITŲ“
VERTYBINĖ NUOSTATA. Nusiteikęs geranoriškai bendrauti ir bendradarbiauti su suaugusiaisiais ir bendraamžiais.
UGDymo(SI) Gairės (3–6 metai)
Inicijuoja bendrus žaidimus ar veiklas, siūlo ir derina veiklos idėjas, veiksmus, siužetą, susikuria veiklos ir elgesio taisykles, padeda, paremia vienas kitą, tariasi. Vaikai išbando pačių bendraujant atrastus, iš suaugusiųjų sužinotus įvairius emocinių ryšių, abipusės simpatijos, draugystės užmezgimo ir palaikymo būdus, aiškinasi, koks draugas yra geras ir koks yra blogas. Piešdami save ir kitus, matuodamiesi, lygindami akių, plaukų spalvą, kalbėdamiesi apie savo norus, pomėgius, gebėjimus, šeimas, namus, kartu žaisdami ar kurdami bendrus darbus, švėsdami šventes, socialiniuose tinkluose komunikuodami su kitų tautybių bendraamžiais, tyrinėja, kuo jie panašūs į kitus ir kuo skiriasi nuo kitų vaikų ir suaugusiųjų. Mokosi suprasti, gerbti, toleruoti ir priimti kita kalba kalbantį, kitaip besielgiantį, mažiau gebantį vaiką. Tyrinėja būdus, kurie padeda suprasti vieniems kitus, įtraukti juos į bendrus žaidimus ir veiklas. Vaikai mokosi išklausti ir suprasti skirtingas nuomones, požiūrius, juos priimti ir derinti. Mokosi atpažinti patyčias ir būdus, kaip jų išvengti. Grupeleje atlikdami bendrą tikslą turinčią veiklą apsvarsto kiekvieno pasiūlytas idėjas, ieško kompromisų.
UGDYMOSI ĮGŪDIS „ŽMONĖS IR BENDRUOMENĖS“
VERTYBINĖ NUOSTATA. Gerbia kitus. Bendrystės su šeima ir grupe jausmas.
Žmonių įvairovės supratimas
UGDymo(SI) Gairės (3–6 metai)
Mokosi pajauti, suprasti žmonių panašumus ir įvairovę, tyrinėdami, žaisdami, bendraudami gyvai, drauge ką nors veikdami ir kurdami, dalindamiesi patyrimu ir idėjomis su artimiausioje (namų, mokyklos, miesto/kaimo) aplinkoje bei šalyje gyvenančiais skirtingo amžiaus, lyties, tautybės, profesijos, rasės, tikėjimo, gebėjimų žmonėmis. Šalies ir pasaulio žmonių išvaizdos, aprangos, kalbų, maisto, būstų, darbų, kelionių, tradicinių menų, švenčių panašumus ir įvairovę vaikai pažįsta per įvairias medijas ir socialinius tinklus, per muzikos kūrinius, dailės darbus, virtualius susitikimus, keliones. Vaikai atranda ir išbando įvairius emocinio kontakto, pagarbaus bendravimo ir ryšių su kitais žmonėmis užmezgimo bei palaikymo būdus gyvai ir nuotoliu. Aiškinasi savo aplinkos žmonių bendruomenių gyvenimo būdo panašumus ir skirtumus: mano šeima – kitos šeimos; ugdymo įstaigos bendruomenė – kitų įstaigų bendruomenės; mano tauta – kitos tautos; mano šalis – kaimyninės ir kitos šalys; žemyno, kuriame gyvenu, žmonės – kitų žemynų žmonės. Atrasdami ir patirdami įstaigos bendruomenės narius siejantį ryšį, vaikai ugdosi priklausymo bendruomenei jausmą, įsitraukia į savo bendruomenės veiklas, atranda lygiaverčio bendravimo su kitais jos nariais būdus. Domisi gimtąja kalba, etnine kultūra, dalyvauja etnokultūriniuose, pilietiniuose renginiuose ir edukacinėse programose. Pažįsta ir išreiškia pagarbą pagrindiniams savo šalies simboliams (vėliava, herbas, himnas), tyrinėja šalies žemėlapi, domisi vėliavos spalvų reikšmėmis bei kultūros objektais. Vaikai sužino keletą kitų šalių, supranta, kad tiek jie patys, tiek kiti žmonės sudaro skirtingas tautas, kurios gyvena skirtingose šalyse. Vaikai tyrinėja Lietuvos ir grupę lankančių, iš kitų kraštų atvykusių vaikų šalių simbolius, kalbą,

žemėlapius, žmonių gyvenimo būdą. Aiškinasi ir išbando pagarbios, tolerantiškos sąveikos su kitų socialinių, tautinių ir kultūrinių bendruomenių žmonėmis būdus. Dalyvauja veiklose, kurios siejamos su savo grupės, šeimos, miesto, kaimo aplinkos saugojimu ir tvarkymu.

UGDYMO SI ĮGŪDIS „MŪSŲ PRAEITIS, DABARTIS IR ATEITIS“

VERTYBINĖ NUOSTATA. Siekia suprasti laiko tėkmės etapus.

UGDYMO(SI) GAIRĖS (3–6 METAI)

Kalbėdamiesi, ką veikė per dieną, savaitę, pradeda pavadinti paros dalis (rytas, diena, vakaras, naktis), savaitės dienas, pasako, ką veikė vakar, ką veikia šiandien, ką veiks rytoj. Išbando (jei prieinama), lygina, komentuoja dabarties, praeities, ateities žaidimų, buities darbų, keliavimo būdų ir priemonių. Dalyvaujant tradicinėse ir valstybinėse šventėse, klausydami skaitomų istorinių pasakojimų, lankydami muziejuose, pilyse, sužino keletą Tėvynės istorijai svarbių įvykių ir žymių veikėjų. Vaikai atpažįsta liaudies dainas ar kitą tautosakos paveldą (mįslės, greitakalbes, liaudies žaidimus, patarles ir kt.), žmonių sukurtą praeityje. Aiškinasi, tyrinėja, diskutuoja, kas mums gali ką nors papasakoti apie praeitį, dabartį, ateitį, ir atranda keletą informacijos šaltinių. Vaikai su grupės mokytoju kalbasi, ką mums pasakoja skirtingi informacijos šaltiniai ir kartu kuria praeities, dabarties, ateities paveikslus, laiko juostas. Atranda ir tyrinėja juos dominančias istorines vietas, įskaitant įvairius paminklus, gamtines erdves, viešąsias skulptūras ir žaidimų aikštes.

UGDYMO SI SRITIS „AŠ KALBŲ PASAULYJE“

ESMINIAI GEBĖJIMAI. Naudodamas žodines ir nežodines raškos priemones, dalinasi savo patirtimi, jausmais, mintimis, įsitraukia į pokalbį ir jį plėtoja, pasakoja, atpasakoja ir kuria paprastas istorijas, kopijuoja aplinkoje matomus žodžius, parašo savo vardą. Klausosi ir supranta kitų kalbėjimą, įvairiomis formomis, būdais ir priemonėmis perteikiamas prasmės, amžių atitinkančius įvairaus pobūdžio tekstus.

PASIEKIMŲ SRITYS. Kalbų supratimas, kalbinė raška, skaitmeninis sumanumas, meninė raška, emocijų suvokimas ir raška, problemų sprendimas, tyrinėjimas, gebėjimas žaisti, mokėjimas mokytis.

UGDYMO SI ĮGŪDIS „ŽODINĖ IR NEŽODINĖ KALBOS SUPRATIMAS“

VERTYBINĖ NUOSTATA. Domisi žodiniais ir nežodiniais komunikavimo būdais, yra nusiteikęs išklausti ir suprasti kitą

UGDYMO(SI) GAIRĖS (3–6 METAI)

Aktyviai įsitraukdami į bendravimą su mokytoju ir kitais vaikais veikia, kalbos garsų žaidimus, eilėraščių, dainų, pasakojimų, pasakų klausymąsi, plėtoja kalbos supratimą, „atranda“ žodžių prasmes, ugdosi trumpalaikę ir ilgalaikę atmintį, kalbinę vaizduotę, skatinančią mintis išreikšti žodžiais. Žaisdami mokosi nepertraukiamai klausytis draugų ir suaugusiųjų kalbos, reaguoti į kalbančiųjų intencijas, suprasti kita kalba kalbančių vaikų norus, pasiūlymus. Vaikai kalbos supratimą plėtoja gaudami informaciją ir kitais pojūčiais: vaizdu, lytėjimu, uosle, ragaudami. Žodinės kalbos supratimą ugdosi dalyvaujant grupinėse veiklose, kuriose aktyviai bendrauja. Susieja išgirstą žodį su daiktu, reiškiniu ar veiksmu.

Kalbos supratimą gilina klausydamiesi amžių atitinkančių ir šiek tiek sudėtingesnių įvairaus stiliaus tekstų, netiesiogiai perduodamų žinučių (laiškų, raštelių), siedami skaitomą tekstą su vaizdine informacija ir numanomu kontekstu. Atpažįsta gestus, mimikas ir į jas reaguoja žodine arba nežodine raiška, demonstruodami augantį kritinį mąstymą apie tai, ką mato ir girdi. Rodo augantį domėjimąsi ženklais, simboliais, vėliau ir rašytiniais ženklais, suaugusiojo skaitomu tekstu. Vaikai kopijuoja ženklus ar nesudėtingus paveikslėlius pagal pavyzdį ar iš atminties. Kartu su mokytoju varto knygeles, žaidžia kortelių žaidimus. Domisi ir supranta knygos ar kito informacijos šaltinio dalių pavadinimus, jų funkcijas (viršelis, titulinis lapas, autorius, pavadinimas ir kt.), suvokia skirtingų žanrų leidinių skirtumus (laikraštis, kalendorius, knyga, žurnalas). Vaikai imituoja skaitymą, domisi abėcėlės raidėmis, pastebi žodžius, prasidedančius ta pačia raide, supranta, kad garsas siejamas su raide, ir kad raidės turi savo pavadinimą bei specifinę grafinę raišką. Susipažįsta su kitais rašytinės raiškos būdais.

UGDYMOSI ĮGŪDIS „KALBINĖ RAIŠKA, BENDRAVIMO IR KOMUNIKACIJOS GEBĖJIMAI“

VERTYBINĖ NUOSTATA. Nusiteikęs kalba ir kitomis komunikavimo priemonėmis bendrauti su kitais, išreikšti savo patirtį, jausmus, mintis ir emocijas.

UGDymo(SI) GAIRĖS (3–6 METAI)

Vartoja paprastos konstrukcijos gramatiškai taisyklingus sakinius, taisyklingai taria daugumą gimtosios kalbos garsų, atpažįsta garsus žodyje, skiria gimtosios kalbos žodžius nuo išgirstų kitos kalbos žodžių. Kalba apie tai, ką jaučia, mato, girdi, nuolat plečia žodyną, susijusį su kasdieniu gyvenimu, artimiausia aplinka, gamta, technika, objektų savybėmis, būsenomis. Pradedą vartoti vis sudėtingesnės sandaros žodžius ir retesnes gramatines struktūras dalyvaudami ilgesniuose, įvairesnės tematikos mokytojo ir bendraamžių inicijuojamuose pokalbiuose. Vaikų kalba turtėja, jų kalbinė raiška sudėtingėja, jiems klausantis skaitomų, pasakojamų, vaidinamų tekstų ir siužetų, įgarsintų filmukų ar pasakų, patiems juos atpasakojant, perkuriant, pratęsiant, suvaidinant, iliustruojant, deklamuojant, kalbantis su mokytoju. Aktyviau kalba, ieško būdų, kaip aiškiau išreikšti mintį, kai mokytojas dėmesingai bendrauja, parodo, kad vaikus suprato, papildo ir pratęsia vaikų mintis. Vartoja įvairias kalbos dalis, kalba taisyklingais vientisiniais ir sudėtiniais sakiniais, formuluoja klausiamuosius sakinius, kuria naujus žodžius pagal įsisavintas žodžių darybos taisykles. Kalba sau, kitiems, klausinėja, užkalbina, prašo, pašaukia, nurodo kartais laikydamiesi elementarių kalbinio etiketo normų. Mokosi kelti klausimus, žodinę raišką papildydami išradingais gestais, judesiais, mimika, iliustruodami aplinkos objektais, schemomis, piešiniais. Mokosi žodinėmis derybomis ir kompromiso paieškomis spręsti kylančius nesutarimus ir problemas laikydamiesi savo kultūrinei aplinkai priimtinių bendravimo taisyklių. Bendravimo gebėjimus ugdomi kartu su suaugusiuoju ir bendraamžiais skaitinėdami knygas, kalbėdamiesi apie skaitomas ar pasakojamas istorijas, diskutuodami apie atliktą veiklą, patirtą nuotykį, žiūrėtą filmą, girdėtą pasaką, pasakodami istorijas, kurdami pasakojimus, kalbėdamiesi apie tai, ką norėtų patirti ir veikti. Bendrauja natūraliai, prisitaiko prie bendravimo situacijos, aktyviai komunikuoja siekdami savo tikslų, o nesuprasti, palaikomi mokytojo, pakartoja, paaiškina tai, ko nori, tikisi. „Rašo“ žinutę ar laišką piešiniu, kopijuoja

matomus simbolius, raides, žodžius, kuria savo ženklus ir simbolius, puošia ir apipavidalina užrašytas raides ar ženklus siedami juos su realiais objektais. Mokydamiesi rašinėti, vaikai veikia kūrybiškai, pavyzdžiui: iš akmenėlių, gilių, kaštonų dėlioja simbolius ir raides, pagaliuku rašo ant smėlio, kreidelėmis – ant asfalto, rengia simbolių, piešinių, ženklų „laiškus“ gamtos gyvūnams, kuria knygeles, kūno kalba vaizduoja raides, žodžius, stato ir konstruoja simbolius, raides. Piešiniais, rašinėjimais, raidėmis pavaizduoja savo patirtį, išgyvenimus, norus, rašo žinutes, laiškėlius tėvams, vaikams, mokytojams. Piešiniuose, po darbais rašo atskiras raides, savo vardą, paprastus žodelius.

UGDYMOSI ĮGŪDIS „KALBŲ ĮVAIROVĖS SUVOKIMAS IR KALBINĖS TAPATYBĖS FORMAVIMAS“

VERTYBINĖ NUOSTATA. Gebėjimas klausytis ir suprasti kitų kalbėjimą, reaguoti

UGDYO(SI) GAIRĖS (3–6 METAI)

Ugdosi kalbų įvairovės suvokimą ir formuojasi kalbinę tapatybę, mokosi atpažinti skirtingas kalbas, suprasti kita kalba kalbančiųjų intencijas, žaisdami vaidmenų, naratyvinius, stalo ir žodžių žaidimus, įsitraukdami į kūrybines ir kitokias aktyvias veiklas su kitomis kalbomis kalbančiais bendraamžiais, bendraudami su svečiais, jungdamiesi į tinklus su kitų šalies regionų ir kitų šalių vaikais, klausydamiesi skaitomų istorijų, skaitydami knygutes dviem ar keliomis kalbomis, žiūrėdami filmukus. Siekdami suprasti ir perduoti informaciją pasitelkia neverbalinę kalbą, mimikas, gestus, aplinkos objektus.

UGDYMOSI SRITIS „TYRINĖJU IR PAŽĖSTU APLINKA“

ESMINIAI GEBĖJIMAI. Pažįsta jam suprantamus socialinius, kultūrinius ir gamtos objektus bei reiškinius, juos įvardija ir apibūdina, žinojimą pritaikydamas žaidimuose ir kitose veiklose. Atranda skaičių ir figūrų pasaulį, plėtoja supratimą ir kalbą apie skaičiavimo ir matavimo būdus, jų taikymą aplinkai pažinti, problemoms spręsti, geba išreikšti pastebėjimus apie objektų kiekį, formą, dydį, sekas, vietą ir judėjimo kryptį. Geba pažinti ir naudoti lengvai valdomas skaitmenines priemones, kurti elementarų skaitmeninį turinį, sudaryti kelių vienas po kito einančių veiksmų programas. Aktyviai tyrinėja gamtinę aplinką, įvaldo tyrinėjimo būdus (stebėjimą, eksperimentavimą, klausinėjimą), samprotuoja apie tai, ką pastebėjo, atrado, pajuto, patyrė

PASIEKIMŲ SRITYS. Aplinkos pažinimas, matematinis mąstymas, skaitmeninis sumanumas, kalbų supratimas, emocijų suvokimas ir raiška, problemų sprendimas, tyrinėjimas, kūrybingumas, gebėjimas žaisti, mokėjimas mokytis.

UGDYMOSI ĮGŪDIS „MANE SUPANTYS DAIKTAI“

VERTYBINĖ NUOSTATA. Nori pažinti ir suprasti aplinkinį pasaulį, džiaugiasi sužinojęs ką nors naują.

UGDYO(SI) GAIRĖS (3–6 METAI)

Daiktus rūšiuoja pagal du požymius. Daiktus skirsto į kategorijas: pagal dydį, formą, spalvą, tekstūrą. Daiktus ir jų savybes vaikai mokosi suprasti ir pavadinti, padedami mokytojo komentarai, klausimai, grįžtamasis ryšys. Vaikai bando suprasti, kaip daiktai veikia, kaip tarpusavyje susiję. Vaikai daiktus pažįsta juos stebėdami, sugretindami, palygindami, grupuodami, rikiuodami nuo mažiausio iki didžiausio, komponuodami, konstruodami. Ieško panašumų ir skirtumų,

sprendžia iškilusias problemas. Mokosi sutelkti dėmesį, mąstyti, prisiminti, tausoti daiktus, ugdomi kantrybę, savikontrolę. Tyrinėja, kuo tos pačios rūšies daiktai skiriasi vieni nuo kitų ir nuo kitos rūšies daiktų. Apžiūrinėdami iš visų pusių, viršaus, apačios, liesdami, uosdami, vaikai atpažįsta daiktus pagal požymius: spalvą, tekstūrą, formą, kvapą, ieško daikto pagal žodinį apibūdinimą. Pradeda suprasti jų vaizdavimą plokštumoje (pavyzdžiui, planas). Daiktų dydį tyrinėja, bandydami apimti delnais, apglėbti, gretindami su savo ūgiu. Stebėdami aplinkos daiktus, suteikia jiems prasmę, prisitaiko prie aplinkos, ugdomi savarankiškumą. Pastebi daiktų seką eidami į mokyklą, kur nors važiuodami (kelio ženklas, šviesoforas, perėja ir pan.). Išbando įvairius daiktus, įrankius. Daiktus kūrybiškai panaudoja žaidimuose, ugdomi nuostatą tausoti daiktus. Tyrinėja gamtos ir žmogaus sukurtus daiktus, varto enciklopedijas, klausosi informacinių tekstų, stebi vaizdo įrašus, aiškindamiesi gamtos objektų ir žmogaus sukurtų daiktų skirtumus, domisi, kaip yra kuriami daiktai. Lygina praeities ir dabarties daiktus, komentuoja jų išvaizdą, paskirtį, kaip veikia, iš ko pagaminti. Susipažįsta ir mokosi naudotis daiktais, prietaisais, padedančiais tyrinėti ir pažinti aplinką. Naudojasi išmaniaisiais daiktais, aiškinasi jų veikimo būdą, juos išbando. Ieško atsakymų į patiems kylančius ir mokytojo nuolat keliamus klausimus.

UGDYMOSI ĮGŪDIS „GYVYBĖ“

VERTYBINĖ NUOSTATA. Domisi viskuo, kas vyksta aplinkui, noriai stebi, bando ir samprotauja. Domisi, gėrasi, grožisi gamtine ir kultūrine aplinka.

UGDYMO(SI) GAIRĖS (3–6 METAI)

Stebi, renka, tyrinėja, grupuoja, atpažįsta ir pavadina augalų dalis. Sodina, prižiūri augalus, stebi, matuoja, fiksuoja, kaip jie auga. Prižiūrėdami augalus vaikai mokosi rūpintis gamta ir aplinka, prisiimti atsakomybę, pasitikėti savo jėgomis. Dalinasi savo patyrimu ir išgyvenimais apie naminių gyvūnų. Stebi gyvūnus savo aplinkoje, kai kuriuos mūsų ir svetimų kraštų gyvūnus atpažįsta paveikslėlių knygos, animaciniuose filmuose. Gyvūnus vaikai atpažįsta iš jų kūno formos, išskirtinių požymių, gyvenamųjų vietų, mėgdžioja gyvūnų balsus, būdingus judesius. Stebi kieme sutiktus gyvūnus. Aiškina, kaip gyvūnai prisitaikę prie aplinkos, kokie žmogaus ir gyvūnų santykiai, per rūpinimąsi gyvūnais ugdomi pagarbą gyvajai gamtai. Tyrinėja, aiškinasi, kas ir kaip vyksta gamtoje, pastebi gyvosios ir negyvosios gamtos vienovę, aiškinasi, stebi, tyrinėja organizmų poreikius. Aiškinasi, kaip gyvena augalai ir gyvūnai skirtingu paros metu, skirtingais metų laikais, kokie pasikeitimai vyksta jų gyvenime. Stebi mokyklos kiemo augalus, fiksuoja vienmečių augalų gyvenimo ciklą, medžių metų ciklą. Skirtingais metų laikais vaikai stebi būdingus gamtos požymius: pildo metų gamtos kalendorių: sutartiniais ženklais žymi oro temperatūrą, saulėtas ir apniukusias dienas, kritulių kiekį, pastebi jų pokyčius skirtingais metų laikais, susieja juos su augalų ir gyvūnų gyvenimu. Supranta, kad žmogaus išmestos atliekos gali būti pavojingos gyvajai gamtai, mokosi taupiai naudoti vandenį, popierių, priemones, nešvaisto jų be reikalo, suprasdami, kad taip prisideda prie Žemės išteklių tausojimo, tvarumo. Žaisdami su žaislais, daiktais ar priemonėmis (spaudomas sensorinis kamuoliukas, guma ir pan.), vaikai tyrinėja tamprumo reiškinių – daiktus spaudžia, tempia, stebėdami, kaip keičiasi, deformuojasi jų forma, tačiau atleidus jie vėl grįžta į pradinę padėtį. Eksperimentuoja, kokius daiktus magnetas traukia, atkreipia dėmesį, kad magnetas

turi du polius, pastebi, kad kartais poliai ne traukia vienas kitą, o stumia. Tyrinėjimo objektu tampa vanduo ir jo būviai: vandenį užšaldo į ledą, tirpina ledo kubelius, stebi, kaip šiltą dieną vanduo išgaruoja nuo šaligatvio plytelių, samprotauja apie vandens būvius ir ko reikia, kad jie keistųsi.

UGDYMO SI ĮGŪDIS „SKAIČIAVIMAS IR MODELIAVIMAS“

VERTYBINĖ NUOSTATA. Nusiteikęs pažinti pasaulį jam suprantamais matematiniais būdais.

ATRANDU SKAIČIUS IR SKAIČIAVIMO BŪDUS

UGDYMO(SI) GAIRĖS (3–6 METAI)

Skaičiuoja pridėdam po vieną pasitelkus daiktus, piešinius, rankų pirštus. Mokosi atpažinti ir paaiškinti kiekybinę informaciją perteikiančius vaizdus (pavyzdžiui, skaitmenis, piešinius, schemas). Skaičiavimo užduotis vaikai atlieka jas suvaidindami, nupiešdami, parodydami gestais, manipuliuodami daiktais. Įsitraukia į mokytojo inicijuotus žaidimus, kuriuose skaičiuojama į priekį ir atgal (12-os ribose), pradedama skaičiuoti nuo bet kurio skaičiaus (10-ies ribose). Naudodamiesi objektais, piešiniais, kurdami istorijas, pradeda suprasti, ką reiškia skaičius sudėti ir atimti. Mokosi samprotauti, kūrybiškai taiko įgytą skaičiavimo patirtį sprenddami problemas, pradeda vartoti žodžius, kuriais nusakomi matematiniai procesai. 3–6 metų vaikai supranta, kad tam tikros rūšies informacija gaunama surinkus duomenis, vykdant stebėjimą ar apklausą. Drauge su suaugusiuoju vaikai mokosi apie artimiausią aplinką kelti klausimus, į kuriuos atsakoma „taip“ arba „ne“, dalyvauja apklausoje, kai atsakymų skaičius neviršija 12-os. Vaikai įsitraukia į diskusijas su mokytoju ir kitais vaikais, kaip gali būti fiksuojami, koduojami duomenys, dalinasi idėjomis, kaip būtų galima juos grafiškai pavaizduoti. Stebėdami mokytoją, jo kalbinami, mokosi piešinyje, diagramoje ar scheme pavaizduotus duomenis suprasti, apibūdinti ir interpretuoti. Drauge su mokytoju vaikai svarsto, diskutuoja, kas būtų, jeigu apklausoje dalyvautų kiti vaikai, jei duomenys apie stebimą įvykį būtų fiksuojami kitu laiku. Kartojant eksperimentus ir apklausas, vaikai pradeda suprasti, kad šalia įprastų, iš anksto nuspėjamų įvykių esama ir atsitiktinių. Jie įsitraukia į žaidimus, kurių baigties iš anksto nuspėti neįmanoma. Tinka žaidimai su suktuku, metamu kauliuku, loterijos bilietais, kuriuos žaidžiant nebūtinai laimima. Žaisdami ir stebėdami vaikai pradeda suprasti, jog ir atsitiktinio įvykio rezultatas gali būti numatomas, ir atranda du būdus tai padaryti: eksperimentuoti praktiškai arba bandyti mąstyti logiškai.

UGDYMO SI ĮGŪDIS „MATEMATINIAI ERDVĖS TYRINĖJIMAI“

VERTYBINĖ NUOSTATA. Domisi ir noriai mokosi matematikos, džiaugiasi tuo, ką išmoko.

UGDYMO(SI) GAIRĖS (3–6 METAI)

Noriai įsitraukia į suaugusiųjų inicijuotą veiklą, skatinančią tyrinėti, kaip galima palyginti daiktų ilgį (plotį, aukštį) arba tūrį, kai daiktų sugretinti neįmanoma. Džiaugiasi atradę naujus dydžių palyginimo būdus: naudoti smulkesnius daiktus kaip matavimo priemonę didesniems daiktų dydžiams įvertinti. Naudoti trečią daiktą kaip tarpininką dydžiams palyginti. Įtraukiami į probleminių situacijų, kuriuose reikia įvertinti atstumą tarp savęs ir kitų, tarp dviejų artimos aplinkos objektų, nagrinėjimą, sugalvoti. Diskutuoja, dalinasi savo pastebėjimais ir kartu sparčiai plečia su ilgio, masės, tūrio

(talpos) matavimu susijusį žodyną (ilgesnis – trumpesnis, aukštesnis – žemesnis, storesnis – plonesnis, toliausiai – arčiausiai, lengvesnis – sunkesnis, talpesnis – mažiau talpus). Atranda, kiek daug erdvinės informacijos yra aplink: panašumo, elementų išdėstymo, atsikartojimo, formos bendrumo. Atpažįsta dvimates figūras (skritulį, kvadratą, stačiakampį, trikampį), trimates figūras (kubą, rutulį), mokosi apibūdinti ir palyginti jų pagrindinius elementus, grupuoti (pagal vieną požymį), komponuoti, konstruoti skirtingų dydžių figūrų (objektų) sekas. Eksperimentuoja su veidrodiniais paviršiais, taškiniais šviesos šaltiniais, stebi ir tyrinėja dvimačių ir trimačių geometrinių objektų atvaizdus. Eksperimentuodami su figūromis, vaikai atranda, kad sudėtingesni objektai gali būti gaunami ir vaizduojami kaip paprastesnių, gerai pažįstamų objektų junginys. Pastebėjimus išreiškia piešiniuose, lipdiniuose. Jų piešiniuose atsiranda vis daugiau detalių, vis daugiau dėmesio kreipiamą į jų išsidėstymą ir dydį. Įgyja vis daugiau patirties pasirinktu būdu duoti nurodymus apie objekto judėjimo kryptį (į kairę, į dešinę, į priekį, atgal) ir buvimo vietą (viduje, išorėje ir kt.) arba sekti kitų atitinkamus nurodymus. Modeliavimo idėją vaikai atranda drauge su mokytoju palaipsniui susipažindami su sekų AB, BA, ABC, AAB, ABB, ABA modeliais (raidėmis pažymima grupė elementų, kurie nuosekliai pasikartoja sekoje). Su kiekvienu sekos modeliu vaikai susipažįsta nuosekliai, mokosi jį atpažinti, nukopijuoti, pratęsti seką, rasti jos trūkstamą narį, sukurti kitą to paties modelio sekos pavyzdį. Sekų modeliavimo gebėjimus vaikai ugdomi formaliose ir neformaliose veiklose piešdami, dëliodami įvairius objektus, ritmiškai dainuodami ar judėdami, nagrinėdami raštus ar kurdami ornamentus. Nuolat dalinantis savo idėjomis su suaugusiuoju, kitais vaikais, jų kalboje atsiranda vis daugiau pagrindinio matematinio žodyno elementų. Tikslingai vartoja ir naudoja šnekamojoje kalboje matematinius elementus.

UGDYMOSI ĮGŪDIS „SKAITMENINIŲ TECHNOLOGIJŲ PASAULIS“

VERTYBINĖ NUOSTATA. Nusiteikęs pažinti ir naudoti lengvai valdomas skaitmenines priemones, kurti elementarų skaitmeninį turinį, sudaryti kelių vienas po kito einančių veiksmų programas

UGDYMO(SI) GAIRĖS (3–6 METAI)

Komentuoja, įvairiomis formomis atliepia vaizdo, garso įrašų, animacijos pateikiamą informaciją. Vartoja kai kuriuos su technologijomis susijus terminus, pasakoja apie interaktyvias priemones, žaidimus, programėles. Pradedą naudoti paprastas programėles vaizdo, garso fiksavimui, piešimui. Bando bendrauti skaitmeninėmis technologijomis su kitais. Padedamas mokytojo mokosi naudotis fotoaparatu, pele, klaviatūra, jutikliniu ekranu. Mokytojo padedamas naudoja pagal amžių tinkančias interneto svetaines kūrybinei veiklai, projektams. Supranta grafinius simbolius ir jais žymimas komandas. Dëlvoja vaizdiniais simboliais ar objektais pateiktas komandas, nusako kaip nuosekliai žingsnis po žingsnio pavyko pasiekti rezultatą. Žaisdami atlieka vieni kitų nurodymus, komandas, mokosi žodines komandas pateikti vaizdiniais, garsiniais simboliais bei atlikti žymimus veiksmus sekomis, mokosi jas perskaityti, pastebi pasikartojimą. Išbando užrašytas veiksmų sekas žaidybinėje programavimo aplinkoje. Laikosi pagrindinių bendravimo ir naudojimosi skaitmeniniais įrenginiais taisyklių. Su žaidybinėmis programavimo aplinkomis susipažįsta programuodami animacijas, žaidimus, sekas, nepavykus pasiekti norimo rezultato koreguoja veiksmų seką, bando iš naujo.

UGDYMO SI RYTIS „KURIU IR IŠREIŠKIU“

ESMINIAI GEBĖJIMAI. Individualiai ir drauge su kitais žaidžia ir pats kuria įvairius žaidimus: režisūrinius, vaidmenų ir žaidimus su taisyklėmis, moka laikytis skirtingų žaidimų taisyklių. Pagal savo išgales tyrinėja menų kalbas, spontaniškai ir tikslingai išreiškia emocijas, įspūdžius, mintis, idėjas jau įvaldytomis meninės raiškos priemonėmis, atpažįsta savo meninius pomėgius, vartoja paprasčiausias jam žinomas ir suprantamas menines sąvokas savo patirčiai išreikšti. Pasitelkia patirtį ir vaizduotę, tyrinėja savo ir kitų idėjas, randa būdų ir priemonių parodyti originalumą ir išradingumą įgyvendindamas kūrybinius sumanymus, aptaria tai su kitais.

PASIEKIMŲ SRITYS. Meninė raiška, estetiškas suvokimas, kalbinė raiška, emocijų suvokimas ir raiška, problemų sprendimas, tyrinėjimas, kūrybiškumas, gebėjimas žaisti, mokėjimas mokytis.

UGDYMO SI ĮGŪDIS „ŽAIDIMO RAIŠKA“

VERTYBINĖ NUOSTATA. Nusiteikęs kartu su kitais vaikais plėtoti žaidimus, kurdamas vaikų žaidimo kultūrą.

UGDYMO(SI) GAIRĖS (3–6 METAI)

Vaikas, padedamas suaugusiojo, kuria bendravimo „kalbą“ veido, balso išraiškomis, visu kūnu ir išgyvena bendrumo jausmą. Vaikas taip mokosi inicijuoti ir palaikyti socialines sąveikas žaidimuose.

Žaidimo metu vaikai mokosi susikurti artimumo ir saugumo jausmą. Žaisdami su tikslingai atrinktais žaislais (lėlėmis, mašinytėmis, gyvūnėliais, indeliais ir kt.), vaikai išmoksta pasirinkti arba ir patys susikurti erdves savo žaidimams. Žaidimo patirties neturintis vaikas pradeda žaisti mokytojui su juo inicijuojant paprastą žaidimą su vienu ar dviem veikėjais. Palaipsniui išmoksta įtraukti į žaidimą daugiau žaidėjų. Suaugęs pamažu perleidžia žaidimo iniciatyvą patiems vaikams. Vaikas ima žaisti didesnėse grupelėse, išmoksta tikslingai kurti žaidimo erdves ir konstruoti sudėtingesnius žaidimo siužetus, pasitelkdamis vaizduotę ir įtraukdami fantastinių elementų. Įgudę žaisti, vaikai žaidžia tęstinius žaidimus, prieš žaisdami aptaria žaidimo temą, planuoja siužetą, lanksčiai kaitalioja vaidmenis, patys kontroliuoja vienas kito veiksmus ir geba spręsti kylančius nesutarimus. Mokytojo paskatinti, gerai žaidžiantys vaikai nesunkiai jungiasi į kolektyvinius režisūrinius žaidimus kurdami ilgalaikius žaidimo pasaulius mėgstamų knygų, pasakų ir kino filmų pagrindu, lengvai įtraukia kitus grupės vaikus, mielai kviečia ir suaugusiuosius. Vaikai ima žaisti žaidimus su taisyklėmis padedami kitų vaikų ar suaugusiojo. Išmokę žaisti didaktinius žaidimus su taisyklėmis, vaikai kuria savo žaidimus ir juos žaidžia su grupės draugais ir mokytojais.

UGDYMO SI ĮGŪDIS „MUZIKOS RAIŠKA“

VERTYBINĖ NUOSTATA. Domisi muzikos kalba, jaučia meninės raiškos džiaugsmą. Nusiteikęs drąsiai kurti ir autentiškai išreikšti save, noriai tyrinėti naujas idėjas.

ANKSTYVASIS MUZIKINIS UGDYMAS(SI)

UGDYMO(SI) GAIRĖS (3–6 METAI)

Mėgdžiodamas aplinkos garsus, atkartoja toninius ir ritminius darinius, pradeda suprasti dainavimo ir kvėpavimo svarbą, skandavimą derina su judėjimu. Vaikas išmoka vertinti, įsiklausyti, atlikti muziką ir renkasi, kas jam patinka. Vaikai mėgdžioja suaugusiuosius, taip pat suaugusieji mėgdžioja vaikus: jų judesius, vokalinę ir artikuliacinę raišką. Žaisdami muzikinius žaidimus, vaikai geriau susitelkia, įsitraukia į muziką, išlaiko ir plėtoja įgimtą domėjimąsi muzika.

Klausydamiesi įvairių muzikinių derinių, vaikai plečia savo muzikinį žodyną. Klausydamiesi dainavimo be teksto, vaikai labiau susitelkia į muziką, ne į žodžius. Vaikai ne vien atkartoja suaugusiųjų sukurtas dainas, mokytojo skatinami plėtoja ir savos kūrybos spontanišką dainavimą. Pamažu vaikai plečia dainų repertuarą, mokosi atskirti, ar garsai, dariniai ir melodijos yra panašios, ar skirtingos, atpažįsta anksčiau girdėtas melodijas, parodo melodijos slinktį bei kontūrą, suvokia tonacijos centrą. Judesiu vaikai rodo muzikinę frazę, vis geriau imituoja pažįstamą medžiagą, gerina kvėpavimo įgūdžius, plečia vokalinį diapazoną, spontaniškai dainuoja dainas, kuriose juntamas metras, pasikartojantys ritmo dariniai ir tonacija.

Vaikai muzikuoja kūno perkusija ir instrumentais, groja nustatytu pulsu, instrumentais pakartoja trumpus ritmo darinius. Muzikuodami su kitais vaikais tinkamai elgiasi ir klausosi, kaip jų muzikavimas dera su kitais. Ilgainiui vaikų improvizacija virsta komponavimu. Vaikai sujungia ir atsimenta įvairius muzikos elementus (melodija, ritmas, harmonija, tembras, tempas ir dinamika) ir atspindi įvairias emocijas.

Vaikai klausosi įvairių stilių, epochų ir kultūrų muzikos piešdami, judėdami su priemonėmis ir be jų, pritardami instrumentais ar kūno perkusija.. Muzikos klausosi norėdami atsipalaiduoti, nusiraminti ir kitokioms nuotaikoms reguliuoti. Vaikai, susipažįsta su muzikos klausymo ir dalyvavimo socialinėmis elgesio normomis.

UGDYMOSI ĮGŪDIS „ŠOKIO RAIŠKA“

VERTYBINĖ NUOSTATA. Domisi šokio kalba, jaučia meninės raiškos džiaugsmą. Nusiteikęs drąsiai kurti ir autentiškai išreikšti save, noriai tyrinėti naujas idėjas.

UGDYMO(SI) GAIRĖS (3–6 METAI)

3–6 metų vaikai judėdami mėgaujasi įvairiais judesiais, tyrinėja tempą, ritmą, dinamiką ir erdvę, susipažįsta su judėjimo įvairove, patiria judesio elementus ir jų derinius, susieja spontaniškus judesius su šokio elementais. Mokosi atskirais judesiais ir deriniais išlaisvinti kūno koordinaciją ir plastiškumą, judėdami erdvėje įsivaizduojama vingiuota linija, mokosi koordinuoti savo kūną: judėti ta pačia puse, išlaikyti pusiausvyrą, demonstruoti lankstumą, reguliarių ir gilų kvėpavimą. Vaikai atpažįsta ir įvardija pagrindinius judėjimo būdus vietoje ir persikeliant erdvėje (pavyzdžiui, šuoliukai, pritūpimai, sukiniai, paprasti žingsneliai). Ilgainiui spontaniški judesiai tampa šokiu.

3–6 metų vaikai perpranta etiketo ir scenos kultūros taisykles. Šokdami šokius susipažįsta su įvairiomis kultūromis, jas patiria, taip pat atranda skirtingus mokymosi būdus (šokti vienam, šokti poroje, šokti ratelyje ir kt.). Šokdami vaikai tyrinėja, fantazuoja, eksperimentuoja su garsais, balsais, judesiais, fizinėmis medžiagomis ir siužetais, generuoja idėjas

tolesniam kūrybos etapui. Mokydamiesi šokių, vaikai supranta jų kompoziciją (šokio žingsnius, sekas, stilių, judėjimo kryptį, erdvę), stebi kitus, derina šokio meną su kitais menais ir kalba, nusako šokio tempą, nuotaiką.

UGDYMO SI ĮGŪDIS „DAILĖS RAIŠKA“

VERTYBINĖ NUOSTATA. Domisi dailės kalba, jaučia meninės raiškos džiaugsmą. Nusiteikęs drąsiai kurti ir autentiškai išreikšti save, noriai tyrinėti naujas idėjas.

VIZUALAUS PASAULIO TYRINĖJIMAS

UGDYMO(SI) GAIRĖS (3–6 METAI)

Vaikai turtingus vizualinius vaizdinius kaupia vidaus ir lauko aplinkoje, kurioje yra įvairių meno kūrinių, objektų, gamtinės medžiagos. Jais galima žaisti, keisti vizualias savybes (apšvietimą, spalvą, formą, tonus) ir kitaip tyrinėti. 3–6 metų vaikų vizualusis ir pirmųjų meninių sąvokų žodynas gausėja, kai mokytojai tyrinėjimo metu komentuoja vaizdus, įvardija spalvas, formas, faktūras, estetinius potyrius. 3–6 metų vaikai vizualaus pasaulio savybes tyrinėja kontrastingose aplinkose (urbanistinės, industrinės, gamtinės ir pan.), lankydami meno galerijose, parodose, muziejuose, žiūrėdami kokybišką animaciją, kiną.

3–6 metų vaikai tikslingai kuria ir piešia grafinius ir spalvinius vaizdus. Vaikai išbando ir tyrinėja įvairias grafinės ir spalvinės raiškos priemones ir medžiagas. 3–6 metų vaikų grafinei ir spalvinei raiškai nėra būdingas realistiško atvaizdavimo siekis. Vaikų grafinę ir spalvinę raišką lavina kurdami skirtingomis priemonėmis ir įrankiais, išbandydami įvairias grafikos technikas (monotipija, lino raižinys, koliažas), eksperimentuodami su mišriomis technikomis. Vaikai plėtoja grafinę ir spalvinę raišką, jo įvairovę ir plečia meninių sąvokų žodyną, kai stebi, analizuoja, aptaria, grožisi savo, kitų vaikų ir profesionalių menininkų sukurtais kūriniais (grafikos ir tapybos darbai, fotografijos ir kt.). Vaikai tyrinėja spalvinės ir grafinės raiškos galimybes eksperimentuodami su dažais, juos maišydami, žaisdami linijomis, dėmėmis. Vaikai įgyvendina savo kūrybines mintis ir idėjas, renkasi priemones, įrankius bei technikas grafinei ir spalvinei raiškai, siekia savitai ir detalai išbaigti savo kūrybinius darbus.

3–6 metų vaikai modeliuoja ir komponuoja dvimates ir trimates figūras veikdami su įvairiomis medžiagomis: lipdydami skirtingų formų objektus, konstruodami erdvinius objektus iš skirtingų ir netikėtų priemonių, medžiagų. Įgudę vaikai bando atkartoti ar sukurti sudėtingesnius erdvinius objektus.

V SKYRIUS

BENDRAVIMAS IR BENDRADARBIAVIMAS SU TĖVAIS (GLOBĖJAI)

29. Šeimos ir įstaigos bendradarbiavimas grindžiamas abipuse pagarba, pasitikėjimu, lygiaverte dialogine ir praktine partneryste, tarantis, konsultuojantis šeimoms ir mokyklos darbuotojams pagal jų atsakomybės ribas. Tėvai (globėjai) yra atsakingi už vaikų gerovę, sveikatą ir ugdymą. Jie aktyviai dalyvauja vaiko ugdymo procese ikimokyklinėse grupėse kaip

partneriai. Progimnazijos tikslas – bendradarbiaujant su šeima užtikrinti vaiko ugdymą, atsižvelgiant į tėvų (globėjų) lūkesčius ir vaikų poreikius, taip pat yra kuriamos lanksčios sąlygos sklandžiai vaikų ir šeimos adaptacijai, susitariama dėl ugdymo(si) Progimnazijoje ir šeimoje dermės, atsižvelgiant į vaiko gerovei aktualius šeimų poreikius ir kultūrą. Bendravimui naudojame elektroninį dienyną, elektroninį paštą, susitikimus, dvišalius pokalbius, tėvų savanorystę, atvirų durų dienas ir kt.

VI SKYRIUS PARAMA VAIKŲ UGDYMU(SI), MOKYTOJAMS IR ŠEIMOMS

30. Progimnazijoje veikia paramos vaikų ugdymui(si), mokytojams ir šeimoms sistema, vykdomas komandinio mokytojų ir švietimo pagalbos specialistų darbas. Parama teikiama šiomis kryptimis:

30.1. Švietimo pagalbos specialistų pagalba vaikams orientuojama į fizinių funkcijų lavinimą, pažinimo bei mąstymo operacijų ir kalbos vystymą.

30.2. Švietimo pagalbos specialistai teikia mokytojui pagalbą, kartu aptardami vaikų poreikius, ugdymo(si) galimybes ir planuodami ugdymosi aplinką ir procesą, kad vaikai nepatirtų dalyvavimo ir ugdymo(si) kliūčių.

30.3. Mokytojai ir švietimo pagalbos specialistai padeda tėvams (globėjams) suprasti vaiko ugdymosi poreikius, konsultuoja, bendradarbiauja, numatydami vaikui tinkamiausius ugdymo(si) būdus, užtikrinant vaiko ugdymosi tęstinumą šeimoje ir įstaigoje.

30.4. Sprendžiant sudėtingus ugdymo(si) atvejus, įstaiga inicijuoja bendradarbiavimą su išorinėmis vaikų ugdymo, švietimo pagalbos teikimo, išteklių institucijomis, centrais, nevyriausybinėmis organizacijomis, tarpininkauja šeimoms ir kitoms institucijoms sprendžiant vaikų teisių, ugdymo ir pagalbos vaikams klausimus.

VII SKYRIUS PLANUOJAMOS SAVAITĖS TEMOS

Data	Mėnesio tema	Planuojamos 1-2 savaitės temos Ugdymo(si) kontekstai	Bendradarbiavimas su šeima (pasiūlymai ir rekomendacijos vaikų veikloms namuose)	Ugdymo(si) sritys
Rugsėjo mėn.	Aš ir kiti žmonės	„Rudens taku į darželį sugrįžtu“	Pokalbiai apie grupės draugus, mandagų elgesį,	Kasdieniai gyvenimo įgūdžiai, fizinis

		Tradiciniai pasisveikinimai. Pokalbiai, įvairūs „vardų“ žaidimai. Aplinkos daiktų tyrinėjimo stotelės. Grupės susitarimų, dienotvarkės kūrybinės veiklos, aptarimai. Bendravimo salos. Spontaniškų tyrinėjimų stotelės, muzikinės, vaidybinės inscenizacijos ir kt.	mandagumo frazių aptarimas. „Grindų knygos“ kūrimas.	aktyvumas, emocijų suvokimas ir raiška, savireguliacija ir savikontrolė, savivoka ir savigarba, aplinkos pažinimas, santykiai su suaugusiais ir bendraamžiais, kalbinė raiška, kalbų supratimas, estetiškas suvokimas,
		Žaismė ir atradimai „Aš-vienas, mes dviese ar trise“/30 psl. (knyga. „Aš pasaulis“ I rink.); „Tyrinėju liesdamas“/8 psl. (knyga. „Atradimų takelis“); „Viskas apie mane“/9 psl. (knyga. „Aš“ pasaulis“ I rink.); „Pokalbis telefonu“/9 psl. (knyga. „Kalbos ir knygos gelmė“ II rink.).		tyrinėjimas, problemų sprendimas, matematinis mąstymas, skaitmeninis sumanumas, mokėjimas mokytis, gebėjimas žaisti, meninė raiška, kūrybiškumas.
		„Saugokis pats ir kiti tave saugos“ Pokalbiai, diskusijos, vaizdinių priemonių, animuotų edukacijų apie saugų elgesį su aplinkiniais, pavojus buityje, saugaus eismo taisyklės, kelio ženklus stebėjimai, aptarimai. Prevencinės, pažintinės veiklos apie tai, kaip išvengti pavojų, į ką kreiptis pagalbos ir kt. Inscenizuotos situacijos, įvairūs žaidimai, interaktyvios veiklos. Istorijų kūrimo stotelės, kūrybinės ateljė ir kt. Žaismė ir atradimai	Pasivaikščiojimai, kelio ženklų stebėjimai artimoje aplinkoje, pokalbiai apie saugumą, kaip saugiai pereiti gatvę ir kt.	

		„Aukštyn kojomis“/9 psl. (knyga. Judantys laiptai“ I rink.); „Asmeninė erdvė“/55 psl. (knyga. „Aš“ – matomas ir nematomas“ II rink.); „Pasakyk ir aš padarysiu“/44 psl. (knyga. „Judantis pasaulis“ II rink.).		
		„Mano jausmai“ Pažinimo, tyrinėjimų, istorijų kūrimo stotelės apie žmonių jausmus ir emocijas. Pokalbiai, diskusijos kodėl svarbu mokėti įvardinti savo jausmus, emocijas, kas liūdina žmones, o kas džiugina ir t.t. Situacijų, vaizduotės žaidimai. Skaitinių klausymas, aptarimas. Kūrybinės, meninės dirbtuvės ir kt. Žaismė ir atradimai „Veidrodėli, veidrodėli“/14 psl. (knyga. „Atradimų takelis“ I rink.); „Emocijų karuselė“/ 24 psl. (knyga. „Aš pasaulis“ I rink.); „Atpažink save“/8 psl. (knyga. „Smėlio dėžė“ I rink.); „Pyktis: „Karštos“ ir „Šaltos“ mintys“/64 psl. („Aš-matomas ir nematomas“ II rink.); „Skambanti knyga“/51 psl. (knyga. „Kalbos ir knygos gelmė“ II rink.); „Socialinės istorijos“/ 51 psl. (knyga. „Aš“ – matomas ir nematomas“ II rink.).	Pokalbiai apie žmonių emocijas, jausmus. Knygų skaitymas, diskusijos, kaip atpažinti, įvardinti savo jausmus. Jausmų kortelių su skirtingais veidukais gaminimas. Meno terapija: piešimas, lipdymas ir kt. Kūno kalbos žaidimai prieš veidrodį.	
		„Žaidimų savaitė“ Tyrinėjimų, problemų sprendimo stotelės. Pokalbiai, diskusijos, kaip saugiai tyrinėti, žaisti, mandagumo	Įvairūs šeimyniniai žaidimai, išvykos į žaidimų erdves.	

		frazių, žodžių aptarimas. Bendravimo salos. Interaktyvios veiklos. Įvairūs inscenizuoti žaidimai. Vaikų idėjos, savarankiškos žaidybinės veiklos. Kūrybinės veiklos ir kt. Žaismė ir atradimai „Mokomės dalytis“/ 38 psl. (knyga. „Aš pasaulis“ I rink.); „Šitas tinka“/ 18 psl. (knyga. „Atradimų takelis“); „Energiukai“/30 psl. (knyga. „Smėlio dėžė“ I rink.); „Mechaninė energija. Energijos virsmai“/8 psl. (knyga „Energijos upė“ II rink.).		
Spalio mėn.	Dosnūs ruduo	„Duonutė - pyragų močiutė“ Pokalbiai, diskusijos apie duonos kelią iki stalo, rudens darbus, profesijas susijusias su žemdirbyste, duonos, pyragų kepimu. Eilėraščių, pasakų, istorijų skaitinių klausymas, aptarimas, inscenizacijos, vaidinimai. Animuotų edukacijų stebėjimai. STEAM veiklos. Praktinės kepinių gaminimo edukacijos. Tyrinėjimų, atradimų stotelės. Kūrybinės dirbtuvės ir kt. Žaismė ir atradimai „Skambantys puodai“/(34 psl. knyga „Puodų orkestras“ I rink.); „Mažieji režisieriai“/13 psl. (knyga „Kalbos spintelė“ I rink.); „Popieriaus ir molio dialogas“/(19 psl. knyga „Kūrybiniai dialogai“ II rink.).	Edukacinės veiklos „Duonos, pyrago kepimas“.	Kasdieniai gyvenimo įgūdžiai, fizinis aktyvumas, emocijų suvokimas ir raiška, savireguliacija ir savikontrolė, savivoka ir savigarba, aplinkos pažinimas, santykiai su suaugusiais ir bendraamžiais, kalbinė raiška, kalbų supratimas, estetiškas suvokimas, tyrinėjimas, problemų sprendimas, matematinis mąstymas, skaitmeninis sumanumas, mokėjimas mokytis, gebėjimas

		„Sodo ir daržo gėrybės“ Pažinimo, bendravimo salos apie daržoves, vaisius, sveiką gyvenseną ir kt. Animuotų vaizdinių edukacijų aptarimai. Natūralių vaisių, daržovių tyrinėjimų stotelės, spontaniški tyrinėjimai. Praktinės, patiekalų iš vaisių ir daržovių, gaminimo veiklos, degustacijos. Rūšiavimo, grupavimo žaidimai, STEAM veiklos. Skaitinių, eilėraščių klausymas, mįslių žaidimai. Vaidybinės inscenizacijos. Kūrybinės, meninės dirbtuvės ir kt. Žaismė ir atradimai „Pokyčiai“/28 psl. (knyga „Korys“ I rink.); „Būgnas padeda kalbėti“/(19 psl. knyga „Puodų orkestras“ I rink.).	Išvykos į daržą, sodą. Įvairios žaidybinės veiklos: vaisių, daržovių svėrimas, skaičiavimas, grupavimas. Sveikatai palankių patiekalų (salotų) gaminimas.	žaisti, meninė raiška, kūrybiškumas.
		„Miško takeliu“ Augmenijos stebėjimai, tyrinėjimai lauko aplinkoje. Pažinimo veiklos apie miško augmeniją, medžių rūšis, grybus. Atradimų, tyrinėjimų stotelės. Eilėraščių, pasakų, istorijų skaitinių klausymas, aptarimas, inscenizacijos, vaidinimai. Prevenciniai pokalbiai „Kodėl miškus reikia saugoti?“. Medžių tyrinėjimai lauko aplinkoje, jų žievės, kamienų palyginimas, gamtinės medžiagos rinkimas. Skaičiavimo, rūšiavimo žaidimai. Kūrybinės, meninės dirbtuvės. STEAM veiklos ir kt. Žaismė ir atradimai	Išvykos, pasivaikščiavimai parke. Pokalbiai apie miško augalus, gyvūnus, medžius, įvairius gamtos garsus. Gamtinės medžiagos rinkimas. Kūrybinės veiklos.	

		„Radinių dialogas“/ (13 psl. knyga „Medžiagų dialogai“ I rink.); „Medis“/17 psl. (knyga „Kalbos spintelė“ I rink.); „Gamtos radinių kraitelė“/ 46 psl. (knyga „Atradimų takelis“ I rink.); „Skėčio istorijos“/35 psl. (knyga „Mokymosi veidrodis“ II rink.); „Popieriaus ir virvės dialogas“/ (8 psl. knyga „Kūrybiniai dialogai“ II rink.).		
		„Rudens spalvos – menų savaitė“ Pažinimo salos. Tyrinėjimų stotelės. Skaitinių, dainų apie spalvas klausymas. Įvairūs eksperimentai, bandymai su spalvomis, gamtinėmis, dailės priemonėmis. Interaktyvūs, spalvų pažinimo, rūšiavimo, į paiešką orientuoti žaidimai. Kūrybinės veikos, meninės ateljė ir kt. Žaismė ir atradimai „Spalvotas pasaulis“/16 psl. (knyga „Smėlio dėžė“ I rink.); „Lapai“/8 psl. (knyga „Kalbos spintelė“ I rink.); „Spalvų akvariumas“/12 psl. (knyga Judantys laiptai I rink.); „Bežodis, bespalvis filmas“/14 p. (knyga „Kalbos ir knygos gelmė“ II rink.).	Tėvų organizuojamos veiklos grupėje, lauke, namuose, netradicinėse erdvėse.	
Lapkričio mėn.	Aš galiu matyti, girdėti, liesti	„Laikas, kaip sukasi metai“ Pažinimo, bendravimo salos apie laiko tėkmę, kaip jis skaičiuojamas ir kt. Vaizdinių priemonių apie metų laikus, paros dalis stebėjimai, aptarimai. Įvairių laikrodžių (mechaninių, elektroninių,	Įvairių laikrodžių tyrinėjimai. Namų kalendoriaus gaminimas.	Kasdieniai gyvenimo įgūdžiai, fizinis aktyvumas, emocijų suvokimas ir raiška, savireguliacija ir

	smėlio, saulės ir t.t.), kalendoriaus tyrinėjimų, atradimų stotelės. Skaičiavimo žaidimai. Interaktyvios, STEAM veiklos ir kt. Žaismė ir atradimai „Garsas, ką aš girdžiu“/(24 psl. knyga „Puodų orkestras“ I rink); „Metų laikų paletė“/28 p. (knyga „Dėlionių kilimas“ II rink.); „Dainoje –pasaulis“/60 psl. (knyga „Pasaulis be sienų“ II rink.).		savikontrolė, savivoka irsavigarba, aplinkos pažinimas, santykiai su suaugusiais ir bendraamžiais, kalbinė raiška, kalbų supratimas, estetiškas suvokimas, tyrinėjimas, problemų sprendimas, matematinis mąstymas, skaitmeninis sumanumas, mokėjimas mokytis, gebėjimas žaisti, meninė raiška, kūrybiškumas
	„Medžiagos ir formos“ Tyrinėjimų stotelės, pažinimo salos apie įvairias geometrines figūras, formas, skirtingų tekstūrų medžiagas mūsų aplinkoje. Pokalbiai, diskusijos. Animuotų, vaizdinių edukacijų stebėjimas, aptarimas. Kūrybinės dirbtuvės. Rūšiavimo, konstravimo žaidimai. Interaktyvūs žaidimai ir kt. Žaismė ir atradimai „Linijų karalystėje“/8 psl. (knyga „Korys“ I rink.); „Vizualinis figūrų derinimas“/23 psl. (knyga „Korys“ I rink.); „Trys kampai“/23 psl. (knyga „Judantys laiptai“ I rink.); „Apskritimo magija“/(13 psl. knyga „Dėlionių kilimas“ II rink.); „Figūrų kilimas“/18 psl. (knyga „Dėlionių kilimas“ II rink.); „Dvimatės ir trimatės figūros“ /8 psl. (knyga „Dėlionių kilimas“ II rink.); „Paprastieji mechanizmai“/16 psl. (knyga „Energijos upė“ II rink.);	Namuose esančių daiktų, žaislų klasifikavimas pagal medžiagas (iš kurių pagaminti), formas, tekstūras. Kūrybinės veiklos ir eksperimentai su skirtingomis medžiagomis ir formomis.	

	„Stebuklingas kubas“/18 psl. (knyga „Realybių žaismė“ II rink.).		
	„Matau ir skaičiuoju“ Pokalbiai, diskusijos, pažinimo salos apie skaičius, skaičiavimo svarbą ir būtinybę žmogaus gyvenime. Inscenizuoti vaidmeniniai žaidimai. Praktinės skaičiavimo, STEAM veiklos. Finansinio raštingumo ugdymo(si) veiklos, žaidimai ir kt. Žaismė ir atradimai „Skaičiavimo bokštai“/37 psl. (knyga „Dėlionių kilimas“ II rink.); „Grupavimo abėcėlė“/23 psl. (knyga „Dėlionių kilimas“ II rink.); „Žingsnis po žingsnio į sėkmę“/17 psl. (knyga „Mokymosi veidrodis“ II rink.); „Rask, kur tai yra?“/9 psl. (knyga „Realybių žaismė“ II rink.); „Daikto ir piešinio dialogas“/25 psl. (knyga „Kūrybiniai dialogai“).	Žaislų, esančių namų aplinkoje, skaičiavimas, lyginimas, išvadų aptarimas.	
	„Profesijų savaitė“ Pažintinio bendravimo salos. Vaizdinių animuotų pasakojimų apie profesijas stebėjimai, aptarimai. Tyrinėjimų stotelės. Pokalbiai, diskusijos apie tėvėlių profesijas, kodėl žmonės dirba, kuo būsiu užaugęs ir kt. Tėvų organizuojamos profesijų edukacijos. Vaidmeniniai žaidimai. Kūrybinės dirbtuvės. Profesinio orientavimo išvykos ir kt. Žaismė ir atradimai	Kūrybinės dirbtuvės „Profesijų kostiumų diena“. Profesijų aptarimai (aprangos, darbo įrankių ir kt.). Profesijų žaidimas „Kas aš?“ (tėvai apibūdina, vaikai turi atspėti).	

		„Skalbiniai“/24 psl. (knyga „Smėlio dėžė“ I rink.); „Statiniai“/34 psl. (knyga „Energijos upė“ II rink.); „Interjero dizaineriai“/23 psl. (knyga „Kalbos ir knygos gelmė“); „Muzikinė skaičių mašina“/(43 psl. knyga „Pasaulis be sienų“ II rink.); „Skaitiniai ne tik suaugusiems“/37 psl. (knyga „Kalbos spintelė“ II rink.).		
Gruodžio mėn.	„Kelionė į pasakų šalį“	„Seku seku pasaką...“ Pokalbiai, pasakojimai apie advento laikotarpį, papročius bei tradicijas. Įvairių pasakų klausymas, animuotų pasakų stebėjimas, aptarimas. Vaidmeniniai žaidimai. Istorijų kūrimo, atradimų stotelės. Pasakų personažų inscenizacijos, vaidinimai. Kūrybinės dirbtuvės, meninės veiklos ir kt. Žaismė ir atradimai „Milžinai ir nykštukai“/19 psl. (knyga „Korys“ I rink.); „Magijos žemė“/15 psl. (knyga „Judantys laiptai“ I rink.); „Lėtas knygos skaitymas“/51 psl. (knyga „Kalbos ir knygos gelmė“ II rink.); „Iliustracijų kūrimas“/34 psl. (knyga „Kalbos ir knygos gelmė“ II rink.); „Alkanas slibinas“/8 psl. (knyga „Judantis pasaulis“ II rink.); „Kaip man lengviau suprasti ir kurti?“/28psl. (knyga „Mokymosi veidrodis“ II rink.).	Pasakų skaitymas namuose „Vakaras su pasaka“. Kūrybiniai menai ir pasakos.	Kasdieniai gyvenimo įgūdžiai, fizinis aktyvumas, emocijų suvokimas ir raiška, savireguliacija ir savikontrolė, savivoka ir savigarba, aplinkos pažinimas, santykiai su suaugusiais ir bendraamžiais, kalbinė raiška, kalbų supratimas, estetiškas suvokimas, tyrinėjimas, problemų sprendimas, matematinis mąstymas, skaitmeninis sumanumas, mokėjimas mokytis, gebėjimas žaisti, meninė raiška, kūrybiškumas.

		„Pasakos ir STEAM“ STEAM veiklos pagal pasakas. Spontaniški tyrinėjimai, problemų sprendimo, istorijų kūrimo stotelės. Interaktyvūs, konstravimo žaidimai. Kūrybinės dirbtuvės ir kt. Žaismė ir atradimai „Šiltos ir šaltos raidės“/19 psl. (knyga „Kalbos ir knygos gelmė“ II rink.); „Atgiję piešiniai“/32 psl. (knyga „Realybių žaismė“ II rink.); „Prabilę piešiniai“/37 psl. (knyga „Realybių žaismė“ II rink.); „Skaitmeninio veikėjo kūrimas“/28 psl. (knyga „Realybių žaismė“ II rink.).	Pasakų personažų inžinerija. Pasakų skaitiniai vaikams grupėje. Pasakų iliustracijų kūrimas ir technologijos.	
		„Alsuoja širdelės šventinė dvasia“ Pokalbiai, pasakojimai, diskusijos apie Šv. Kūčias, Šv. Kalėdas, papročius ir tradicijas. Pažinimo salos. Tyrinėjimų stotelės. Edukacinės žaisliukų gaminto, meduolių kepimo, dekoravimo veiklos. Eilėraščių, skaitinių, giesmių klausymas. Vaidinimai, vaidybinės inscenizacijos. Kūrybinės dirbtuvės ir kt. Žaismė ir atradimai „Nykštukai ir lobis“/19 p. (knyga „Judantys laiptai“ I rink.).	Kalėdiniai kūrybiniai darbai. Kalėdinių istorijų skaitymas. Pasivaikščiojimai po apšviestą miestą. Kalėdinių meduolių kepimas, dekoravimas.	
		Saviraiškos savaitė „Gerų darbų dirbtuvės“ Šventės, pramogos, gerumo akcijos. Tėvų ir vaikų siūlomos idėjos, įvairios veiklos.	Tėvų organizuojamos veiklos grupėje, lauke, netradicinėse erdvėse.	

Sausio mėn.	Žiemos išdaigos	„Oi tas sniego baltumėlis“ Spontaniški tyrinėjimai. Atradimų stotelės. STEAM eksperimentai, bandymai su sniegu, ledu. Pokalbiai, diskusijos apie žiemą, pokyčius gamtoje. Žiemos požymių lauko aplinkoje stebėjimai, aptarimai. Kūrybinės, meninės ateljė ir kt. Žaismė ir atradimai „Spalvotas pasaulis“/16 psl. (knyga „Smėlio dėžė“ I rink.); „Pojūčių ratas. Balta“/26 psl. (knyga „Kalbos spintelė“ I rink.).	Pokalbiai apie metų laikus. Sniego skulptūrų kūrimas.	Kasdieniai gyvenimo įgūdžiai, fizinis aktyvumas, emocijų suvokimas ir raiška, savireguliacija ir savikontrolė, savivoka ir savigarba, aplinkos pažinimas, santykiai su suaugusiais ir bendraamžiais, kalbinė raiška, kalbų supratimas, estetiškas suvokimas, tyrinėjimas, problemų sprendimas, matematinis mąstymas, skaitmeninis sumanumas, mokėjimas mokytis, gebėjimas žaisti, meninė raiška, kūrybiškumas.
		„Šalta paukščiams ir žvėreliams“ Pažinimo, bendravimo salos apie žiemojančius paukščius, paukščių ir žvėrelių globą žiemos laiku. Istorijų kūrimo stotelės. Animuotų edukacijų stebėjimas, aptarimai. Kūrybinės dirbtuvės. Žaidybinės veiklos. Žiemojančių paukščių stebėjimas artimoje aplinkoje, globojimas. Išvykos, akcijos. Žaismė ir atradimai „Tai net tik medinė lentelė“/22 psl. (knyga „Atradimų takelis“).	Žiemojančių paukščių stebėjimas artimoje aplinkoje, globojimas. Išvykos į mišką. Pašaro žvėreliams gabenimas.	
		„Apsirengsiu palta, kad nebūtų šalta“ Pokalbiai, diskusijos apie orų reiškinius. Pažinimo salos apie žmonių aprangą įvairiais metų laikais. Praktinės sveikatinimo(si) veiklos. Tyrinėjimų	Pokalbiai apie sveikatos saugojimo būdus, praktinės sveikatinimo(si) veiklos.	

		stotelės. Įvairūs žaidimai. Interaktyvios veiklos. Kūrybinės dirbtuvės ir kt. Žaismė ir atradimai „Aš moku. Aš galiu“/51 psl. (knyga „Aš“ pasaulis“ I rink.); Tekstilės ir pirštukų dialogas /(8 psl. knyga „Medžiagų dialogai“ I rink.).		
		Saviraiškos savaitė „Žiemos pramogos“ Tėvų ir vaikų siūlomos idėjos, pedagogų inicijuotos veiklos, išvykos į gamtą ar kt.	Tėvų organizuojamos veiklos grupėje, lauke, netradicinėse erdvėse.	
Vasario mėn.	Kas esu aš	„Kaip aš augu?“ Pažinimo, bendravimo salos, tyrinėjimų stotelės apie žmogų, kaip jis atsiranda, kaip auga ir keičiasi, koks yra žmogaus gyvenimo ciklas ir kt. Kokie augalų, daiktų gyvavimo ciklų skirtumai ir panašumai. Vaizdinių priemonių, animuotų edukacijų apie žmogaus kūną, skeletą stebėjimas, aptarimai. Pažintinės, praktinės veiklos apie pieno produktus, jų naudą žmogaus organizmui. Kūrybinės, meninės dirbtuvės. Žaidybinės veiklos. Praktiniai eksperimentai ir kt. Žaismė ir atradimai „Tvirtas ir judrus“/15 psl. (knyga „Aš“ - matomas ir nematomas“ II rink.), „Robotų breikas. Plunksnų valsas“/30 psl. (knyga „Judantis pasaulis“ II rink.); „Įdomiosios istorijos“/9 psl. („Aš-matomas ir nematomas“ II rink.).	Šeimos narių ūgio, svorio matavimas, lyginimas (kas aukščiausias, žemiausias; keliais, keliolika kilogramų vienas sunkesnis už kitą, kiek sveria visa šeima).	Kasdieniai gyvenimo įgūdžiai, fizinis aktyvumas, emocijų suvokimas ir raiška, savireguliacija ir savikontrolė, savivoka ir savigarba, aplinkos pažinimas, santykiai su suaugusiais ir bendraamžiais, kalbinė raiška, kalbų supratimas, estetinis suvokimas, tyrinėjimas, problemų sprendimas, matematinis mąstymas, skaitmeninis sumanumas, mokėjimas mokytis, gebėjimas žaisti, meninė raiška, kūrybiškumas

		„Mano kūnas“ Pažinimo, bendravimo salos apie žmogaus išvaizdą, kodėl mes visi skirtingi, apie žmogaus kūną, vidaus organus, asmens higieną bei jos svarbą. Praktinės sveikatinimo veiklos. Spontaniški tyrinėjimai. Atradimų stotelės. STEAM eksperimentai. Kūrybinės dirbtuvės ir kt. Žaismė ir atradimai „Pliumpt. Bumbt. Tekšt.“/12 psl.(knyga „Smėlio dėžė“ I rink.); „Aš“ atspindžiai“ / 16 psl. (knyga „Aš“ pasaulis“ I rink.); „Įkūnytasis mokymasis“/8 psl. (knyga „Mokymosi veidrodis“ II rink.); „Nenuilstanti širdelė“ / 32 psl. (knyga „Aš – matomas ir nematomas“ II rink.); „Kur gimsta mintys“ / 44 psl. (knyga „Aš – matomas ir nematomas“ II rink.), „Kitoks nei aš“/38 psl. (knyga „Aš – matomas ir nematomas“ II rink.). „Sveikas maistas ir mankšta - gera mano sveikata“ Pažinimo salos apie sveiką mitybą, ekologiją, ekologiškus maisto produktus, sporto naudą. Pokalbiai, diskusijos apie tai, kas mums padeda augti, būti sveikiems, kas suteikia energijos, kas yra mitybos piramidė, sporto šakos ir t.t. Praktinės tyrinėjimo, STEAM veiklos. Vaizdinių, animuotų edukacijų	Enciklopedijų skaitymas, aptarimas. Kūno dalių pavadinimų žaidimai. Veiklos su veidrodžiu. Pokalbiai, praktinės veiklos „Higienos ritualai namuose“. Maisto piramidės aptarimas namuose. Dienos ar savaitės meniu planavimas, laikantis mitybos piramidės principų. Sveikuoliško patiekalo receptas, jo iliustravimas, gamyba ir dalinimasis.	
--	--	--	---	--

		stebėjimas, aptarimai. Kūrybinės dirbtuvės, sportinės pramogos ir kt. Žaismė ir atradimai „Nematoma maisto kelionė“/5 psl. (knyga „Aš“ – matomas ir nematomas“ II rink.), „Rankos mankština. Rankos šoka“/24 psl. (knyga „Judantis pasaulis“ II rink.).		
		Saviraiškos savaitė „Be popieriaus lapo“ Pramogos, vaikų ir jų tėvų siūlomos idėjos, pedagogų pasiūlytos veiklos nenaudojant popieriaus lapo.	Tėvų organizuojamos veiklos grupėje, lauke, namuose, netradicinėse erdvėse.	
Kovo mėn.	Mano gimtinė	„Namai namučiai“ Pažinimo, bendravimo salos apie skirtingus žmonių būstus, kas, kur ir kaip gyvena, apie gimtąjį miestą, žymias, lankytinas vietas ir kt. Vaizdinių priemonių stebėjimai, aptarimai. Virtualios kelionės, animuotos edukacijos. Įvairūs žaidimai, interaktyvios, konstravimo veiklos, kūrybinės dirbtuvės. Išvykos, ekskursijos ir kt. Žaismė ir atradimai „Miestas iš skirtingų pusių“ 22 psl. knyga „Mokymosi veidrodys“ II rink.); „Veidrodiniai atspindžiai“/39 psl. (knyga „Mokymosi veidrodys“ II rink.).	Kūrybinė užduotis „Mano namų planas“, pristatymas grupės draugams. Ekskursijos, išvykos po gimtąjį miestą.	Kasdieniai gyvenimo įgūdžiai, fizinis aktyvumas, emocijų suvokimas ir raiška, savireguliacija ir savikontrolė, savivoka ir savigarba, aplinkos pažinimas, santykiai su suaugusiais ir bendraamžiais, kalbinė raiška, kalbų supratimas, estetiškas suvokimas, tyrinėjimas, problemų sprendimas, matematinis mąstymas, skaitmeninis sumanumas, mokėjimas mokytis, gebėjimas
		„Mano gimtinė - Lietuva“ Pokalbiai, diskusijos, pažinimo salos apie Lietuvą, valstybės simbolius, žymias	Žemėlapių tyrinėjimai. Lietuvos valstybės simbolių aptarimai.	

		vietas, lietuvių liaudies tradicijas bei papročius. Žemėlapių tyrinėjimo, istorijų kūrimo stotelės. Virtualios kelionės. Skaitinių, eilėraščių klausymas. Interaktyvios veiklos, žaidimai, išvykos, ekskursijos ir kt. Žaismė ir atradimai „Virtualios kelionės po Lietuvą“/8 psl. (knyga „Pasaulis be sienų“ II rink.); „Tiltai“/ 39 psl. (knyga „Energijos upė“ II rink.); „Šokyje-pasaulis“/(52 psl. knyga „Pasaulis be sienų“ II rink.); „Mano pasas“/(36 psl. knyga „Pasaulis be sienų“ II rink.).	Tėvų vaikystės dainos ir žaidimai.	žaisti, meninė raiška, kūrybiškumas.
		„Naminiai, laukiniai gyvūnai“ Pažinimo, bendravimo salos. Pokalbiai, diskusijos, pasakojimai apie įvairius naminius, laukinius gyvūnus. Vaizdinių, animuotų edukacijų stebėjimas, aptarimai, analizės. Skaitinių, eilėraščių klausymas. Vaidybinės inscenizacijos, žaidimai. Kūrybinės, meninės dirbtuvės, tyrinėjimų stotelės ir kt. Žaismė ir atradimai „Net ožys žino, kad vilkas yra žvėris“/ (30 p. knyga „Pasaulis be sienų“ II rink.); „Pirmų žodžių teatras“/22 psl. (knyga „Kalbos spintelė“ I rink.), „Realybių susitikimas“/ 23 psl. (knyga „Realybių žaismė“ II rink.).	Naminių gyvūnų stebėjimai. Pasakų, istorijų apie gyvūnus skaitymas ir aptarimai.	
		„Kelionė aplink pasaulį“	Tėvėlių pasakojimai apie keliones, dalinimasis vaizdo	

		Pokalbiai, pasakojimai, diskusijos apie pasaulio žemynus, valstybes, miestus, kitur gyvenančius žmones, gyvūnus ir kt. Animuotų edukacijų stebėjimas, aptarimai. Virtualios kelionės. Istorijų kūrimo, tyrinėjimų stotelės. Kūrybinės, žaidybinės veiklos ir kt. Žaismė ir atradimai „Tolimiausias žemynas“/82 psl. (knyga „Pasaulis be sienų“ II rink.); „Ten gyveno pirmieji žmonės“/67 psl. (knyga „Pasaulis be sienų“ II rink.); „Gaublys ir pasaulio gyvūnai“/ 41 psl. (knyga „Žaliasis pieštukas“); „Judesio teatras. Parko fontanas“/13 psl. (knyga „Judantis pasaulis“ II rink.).	medžiaga ir nuotraukomis. Kūrybinė šeimos užduotis „Svajonių šalis“.	
Balandžio mėn.	Žemė-gyvybės nešėja	„Saulės ir Žemės draugystė“ Pažinimo salos apie planetas, Žemę, Saulės svarbą mūsų planetai bei augalijai. Praktinės augalų sandaros tyrinėjimo, sėjos, sodinimo veiklos. STEAM veiklos. Pokalbiai, diskusijos, prevencinės veiklos apie gamtos išteklių tausojimą, kodėl reikia rūpintis mūsų planeta, buitinių atliekų rūšiavimo svarba. Kūrybinės dirbtuvės, ateljė, antrinių žaliavų panaudojimas. Žaidybinės veiklos. Augmenijos tyrinėjimai, stebėjimai gamtoje ir kt. Žaismė ir atradimai „Šešėlių piešiniai“/(27 psl. knyga „Medžiagų dialogai“ I rink.);	Šviesos ir šešėlių žaidimai. Saulės ir Žemės modelių gaminimas. Pokalbiai apie gamtos išteklių tausojimą, meteorologijos stotis.	Kasdieniai gyvenimo įgūdžiai, fizinis aktyvumas, emocijų suvokimas ir raiška, savireguliacija ir savikontrolė, savivoka ir savigarba, aplinkos pažinimas, santykiai su suaugusiais ir bendraamžiais, kalbinė raiška, kalbų supratimas, estetiškas suvokimas, tyrinėjimas, problemų sprendimas, matematinis

	„Atsinaujinantys energijos šaltiniai“/60 psl. (knyga „Energijos upė“ II rink.); „Elektros energija“/ 49 psl. (knyga „Energijos upė“ II rink.); „Auginu daržoves ir gėles“/48 psl. (knyga „Žaliasis pieštukas“ II rink.).		mąstymas, skaitmeninissumanumas , mokėjimas mokytis, gebėjimas žaisti, meninė raiška, kūrybiškumas.
	„Vanduo gyvybės šaltinis“ Pažinimo salos apie vandenį, vandens savybes, oro reiškinius, vandens telkinių įvairovę, jų augmeniją ir gyvūniją, svarbą gyvybei bei buityje. Vaizdinių priemonių stebėjimas, aptarimai. Pokalbiai, diskusijos. Spontaniški tyrinėjimai, atradimų stotelės. Prevencinės veiklos apie vandens išteklių tausojimą. Interaktyvūs žaidimai ir kt. Žaismė ir atradimai „Didelė – maža spalvota žuvis“/(8 psl. knyga „Puodų orkestras“ I rink. I rink.); „Upių žemėlapis“/ (16 psl. knyga „Pasaulis be sienų“ II rink.); „Vaivorykštės tiltas“ 40 psl. (knyga „Dėlionių kilimas“ II rink.); „Vielos ir polietileno dialogas“/(14 psl. knyga. „Kūrybiniai dialogai“ II rink.); „Tylioji vandenų gyventoja“/35 psl. (knyga „Žaliasis pieštukas“ II rink.); „Užburiantis vanduo“/55 psl. (knyga „Žaliasis pieštukas“ II rink.).	Vandens stebėjimai, tyrinėjimai. Kūrybinė užduotis „Vandens gėrimo priminimo sistema“. Pokalbiai apie vandens ir gamtos apsaugą. Vandens eksperimentai ir atradimai.	
	„Mane džiugina paukščių balsai“ Pavasario požymių gamtoje tyrinėjimai, paukščių stebėjimai, aptarimai, paukščių	Paukščių balsų klausymas ir atpažinimas. Paukščių stebėjimas artimoje	

		balsų klausymas, atpažinimas, pamėgdžiojimai, vaidybinės inscenizacijos. Bendravimo, pažinimo salos apie gamtą. Kūrybinės dirbtuvės. Konstravimo, kaišymo, rūšiavimo žaidimai. Judrieji žaidimai lauke. Išvykos į miesto parkus ir kt. Žaismė ir atradimai „Penkios antelės“/33 psl. (knyga „Korys“ I rink.); „Skambanti skarelė“/ (29 psl. knyga „Puodų orkestras“ I rink.); „Judesio ir grafinės raiškos dialogas“/(30 psl. knyga „Kūrybiniai dialogai“ II rink.); „Judantis, skambantis kūnas“/37 psl. (knyga „Judantis pasaulis“ II rink.); „Prabilę piešiniai“/37 psl. (knyga „Realybių žaismė“ II rink.).	aplinkoje. Paukščių skulptūrų kūrimas iš įvairių medžiagų, butyje randamų priemonių. Paukščių balsų imitaciniai žaidimai, judesių vaidinimai.	
		„Velykos – gamtos atbudimas“ Pokalbiai, pasakojimai, bendravimo, pažinimo salos apie Šv. Velykas, tradicijas, papročius, kiaušinių marginimą, tautodaile. Spontaniški tyrinėjimai. Vaizdinių priemonių stebėjimas, aptarimai. Eilėraščių klausymas, deklamavimas. Margučių ridenimo, skaičiavimo žaidimai. Konstravimo veiklos. STEAM eksperimentai. Praktinės kiaušinių marginimo edukacijos. Kūrybinės dirbtuvės. Šventiniai renginiai ir kt. Žaismė ir atradimai	Pavasario ženklų stebėjimas gamtoje. Pokalbiai apie Šv. Velykas, tradicijas bei papročius. Kiaušinių marginimo būdų išbandymas, pasidalijimas patirtimi. Edukacinės veiklos grupės vaikams.	

		„Sekos ritmu“/ 14 psl. (knyga „Korys“ I rink.); „Skylučių tyrinėjimas“/39 psl. (knyga „Atradimų takelis“ I rink.); „Sekų medžioklė“/32 psl. (knyga. „Dėlionių kilimas“ II rink.); „Sėjau rūtą, sėjau mėtą, sėjau lelijėlę“/ (23 p. knyga „Pasaulis be sienų“ II rink.); „Judesio abėcėlė: batų raštai“/49 psl. (knyga „Judantis pasaulis“ II rink.).		
Gegužės mėn.	Aš mylimas ir saugus	„Mane šeima myli, globoja, saugo“ Bendravimo salos, pokalbiai, pasakojimai apie šeimą, šeimos narius, jų pareigas, šeimos šventes, tradicijas, pomėgius ir kt.; senelius, prosenelius, kur jie gyvena, gyveno, ką jie dirbo, kas tuomet buvo kitaip nei šiandieną. Diskusijos, kaip aš gyvenu ir ko man trūksta mano aplinkoje, ką norėčiau pakeisti. Fotografijų, senovinių daiktų, „šeimos medžio“ tyrinėjimų, atradimų stotelės. Žaidybinės veiklos, inscenizacijos, vaidinimai. Kūrybinės, meninės veiklos. Šeimos šventės ir kt. Žaismė ir atradimai „Šeima ateina į darželį. Darželis ateina į namus“/46 psl. (knyga. „Aš pasaulis“ I rink.); „Tyrinėju liesdamas“/8 psl. (knyga. „Atradimų takelis“ I rink.); „Atsakingas elgesys skaitmeninėje erdvėje“/47 psl. (knyga „Realybių žaismė“ II rink.).	Šeimos nuotraukų albumo kūrimas. Pokalbiai, pasakojimai apie šeimos tradicijas, vertybes, pagalbą vienas kitam.	Kasdieniai gyvenimo įgūdžiai, fizinis aktyvumas, emocijų suvokimas ir raiška, savireguliacija ir savikontrolė, savivoka ir savigarba, aplinkos pažinimas, santykiai su suaugusiais ir bendraamžiais, kalbinė raiška, kalbų supratimas, estetiškas suvokimas, tyrinėjimas, problemų sprendimas, matematinis mąstymas, skaitmeninis sumanumas, mokėjimas mokytis, gebėjimas žaisti, meninė raiška, kūrybiškumas

		„Gamta – mano namai“ Pažinimo, tyrinėjimų, atradimų stotelės. Pasakojimai, pokalbiai, diskusijos, vaizdinės edukacijos apie vabzdžius bei kitus pievų gyventojus. Jų stebėjimai, tyrinėjimai lauko aplinkoje, aptarimai. Prevenciniai pokalbiai apie saugų elgesį gamtoje, apie tai, kad visi gyviai gamtoje yra svarbūs ir reikalingi. Eilėraščių, dainelių klausymas. Kūrybinės dirbtuvės, meninės veiklos. Konstravimo, skaičiavimo žaidimai. STEAM veiklos. Interaktyvūs žaidimai ir kt. Išvykos į gamtą. Žaismė ir atradimai „Knyga kaip kontekstas“/ 31 psl. (knyga „Kalbos spintelė“ I rink.); „Voriukų lenktynės“/27 psl. (knyga „Judantys laiptai“ I rink.); „Ta, kuri gyvena kriauklėje“/8 psl. (knyga „Žaliasis pieštukas“ II rink.); „Boružėlės nuotykių“/ 13 psl. (knyga „Realybių žaismė“ II rink.); „Paslaptįngasis atvykėlis“/21 psl. (knyga „Žaliasis pieštukas“ II rink.); „Ilgas ir raudonas. Kas?/29 psl. (knyga „Žaliasis pieštukas“ II rink.); „Oi tu, taškuotoji raudonsparne“ / 14 psl. (knyga „Žaliasis pieštukas“ II rink.) „Vandens magija“/26 psl. (knyga „Atradimų takelis“ I rink.).	Kūrybiniai darbai iš gamtinės medžiagos. Augalų auginimas, stebėjimas ir jų priežiūra. Pasivaikščiojimai po gamtą (parkus, miškus, laukus). Paukščių, gyvūnų stebėjimas.	
--	--	--	---	--

		„Pasaulis pagal mane“ Įvairūs žaidimai, pramogos lauko aplinkoje. Tyrinėjimų laboratorijos. Pokalbiai, diskusijos apie saugų poilsį gamtoje, kaip elgtis miške? kaip elgtis prie vandens telkinių ir kt. STEAM veiklos. Bendravimo salos. Spontaniški tyrinėjimai. Inscenizuoti, vaikų mėgstamų personažų vaidinimai, pramogos Vaiko dienos šventei ir kt. Žaismė ir atradimai „Trepsinčios kojytės“/ (14 psl. knyga „Puodų orkestras“ I rink.); „Judantys voleliai“ / (23 psl. knyga „Medžiagų dialogai“ I rink.); „Vėjo burtai“/32 psl. (knyga „Atradimų takelis“ I rink.); „Purvo piešiniai. Linija ir dėmė“/(18 psl. knyga „Medžiagų dialogai“ I rink.); „Plytelių mozaika“/31 psl. (knyga „Medžiagų dialogai“ I rink.); „Skaitmeninių technologijų kalba“/42 psl. (knyga „Realybių žaismė“ II rink.).	Pokalbiai apie saugų poilsį gamtoje. Gamtos tyrinėjimai, atradimai lauko erdvėse.	
		Saviraiškos savaitė „Lauko pramogos“ Vaikų ir jų tėvų siūlomos idėjos, žaidimai, sportinės veiklos lauko aplinkoje, pedagogų pasiūlytos veiklos.	Kūrybinės veiklos, tyrinėjimai, eksperimentai, žaidimai lauko erdvėse. Tėvų organizuojamos veiklos grupėje, lauke, netradicinėse erdvėse.	
Birželio mėn.	Drugelio skraidyklės	Veiklų temos „Mano tėtis – pats geriausias“ – tėčio dienos minėjimas.	Žaidimai, tyrinėjimai, eksperimentai, atradimai lauko erdvėse.	

		Kūrybinės dirbtuvėlės – STEAM veiklų plėtojimas lauke, gamtos tyrinėjimų stotelės: aktyvus vabzdžių stebėjimas ir tyrinėjimas vabzdžių gyvenimo gamtoje, smėlio ir vandens tyrinėjimai. Kupolinė – Joninių šventė (STEAM veiklų plėtojimas, vainikų pynimas); „Birželis – palapinių miestelis“– statyti palapines, kurti savo erdves, organizuoti žaidimus ir atlikti užduotis, kurios skatintų bendravimą ir komandinius sprendimus.	Tėvų organizuojamos veiklos grupėje, lauke, namuose, netradicinėse erdvėse.	
Liepos mėn.	Vasaros apyrankė	Veiklų temos Karaliaus Mindaugo karūnavimo diena - kūrybinės dirbtuvėlės „Kuriu karūną Mindaugui“. „Voratinklio raizgynė“ - judrumo savaitės lauke. „Smėlio ir vandens žaidimai“. Skatinti naujas vaikų patirtis, ugdyti atsakingą požiūrį į vandens naudojimą. Stotelių kūrimas - STEAM veiklų plėtojimas lauke, gamtos tyrinėjimų stotelės: Vandens ir smėlio tyrinėjimo stotelė. Vabzdžių stebėjimo stotelė. Augalų tyrinėjimo stotelė. Inžinerijos stotelė. Kūrybinės dailės stotelė. Muzikos stotelė. Meteorologijos stotelė.	Žaidimai, tyrinėjimai, eksperimentai, atradimai lauko erdvėse. Tėvų organizuojamos veiklos grupėje, lauke, namuose, netradicinėse erdvėse.	

		Pasakų stotelė. Meditacijos stotelė. „Basakojų“ stotelė.		
Rugpjūčio mėn.	Spalvų paletė	Veiklų temos Vasaros pabaigos šventė – Žolinė. STEAM veikla „Žolinių puokščių gaminimas“. Muilo burbulų pramoga „Burbuliadienis“. Kūrybiniai darbai lauke „Radinių dirbtuvėlės“. Atsisveikinimas su vasara – lauko piešiniai „Piešiu vasarą“.	Žaidimai, tyrinėjimai, eksperimentai, atradimai lauko erdvėse. Tėvų organizuojamos veiklos grupėje, lauke, namuose, netradicinėse erdvėse.	

VIII SKYRIUS

VAIKŲ UGDYMO SI PAŽANGA IR TĘSTINUMAS

31. Vaiko pažangos ir pasiekimų vertinimu siekiama tikslingai skatinti vaiko raidą, teikti savalaikę kryptingą paramą ir pagalbą, efektyviai modeliuoti kasdienę ugdymo praktiką, kuriant ugdymo kontekstus visuose vaiko ikimokyklinio ugdymosi etapuose.

32. Ikimokykliniame ugdyme yra laikomasi susitarimo vaiko pasiekimus dokumentuoti ir analizuoti vadovaujantis pasiekimų vertinimo etapais: stebėjimu, dokumentavimu, interpretavimu, refleksija ir taikymu.

33. Vaikų pasiekimų dokumentavimas bei stebėsena padeda siekti ugdymo ir ugdymosi kokybės:

33.1. geriau pažinti kiekvieną vaiką ir numatyti jo ugdymo(si) perspektyvą, stebint, ką vaikas jau geba, ko ir kaip mokosi, kokia jo pažanga atskirose pasiekimų srityse, atskleidžiant potencialias jo galias ir švietimo pagalbos poreikį;

33.2. kryptingai planuoti ir veiksmingai įgyvendinti lankstų bendrą vaikų grupės ugdymo(si) procesą, skatinantį kiekvieno vaiko ugdymosi pažangą;

33.3. nuosekliai vertinti mokytojo ir kitų ugdytojų sąveikų su vaikais, taikomų pedagoginių strategijų ir metodų, sukurtos aplinkos, paramos ir pagalbos vaikams poveikį kiekvieno vaiko pažangai;

33.4. derinti vaiko, tėvų (globėjų), mokytojų, švietimo pagalbos specialistų lūkesčius dėl vaiko tolesnio ugdymo(si), siekiant visų ugdymo(si) proceso dalyvių kryptingo įsitraukimo į ugdymo(si) procesą

34. Ugdymo(si) pasiekimų vertinimas vyksta šiais etapais:

34.1. Pradinis vertinimas atliekamas, kai vaikas pradeda lankyti ikimokyklinio ugdymo programą. Stebima vaiko pradinė adaptacija, įgūdžiai, gebėjimai ir poreikiai.

34.2. Mokytojai nuolat taiko pagrindinius pažangos ir pasiekimų vertinimo metodus (stebėjimą, vaiko veiklą, darbelių analizę, pokalbį su vaiku, vaiko pasakojimą, diskusiją, individualias užduotis ir kt.), fiksuoja svarbius momentus, pažangą ir sunkumus, su kuriais susiduria vaikas.

34.3. Pasiekimų įvertinimas atliekamas du kartus per metus: rugsėjį–spalį ir balandį–gegužę. Vaikų pasiekimų įvertinimas pateikiamas aprašomuoju būdu – trumpais komentarais, nusakančiais, kokios yra vaiko stiprybės, kas jau pasiekta, ką reikia tobulinti. Palyginama vaiko kalbos, bendravimo, elgesio situacijos, kūrybos darbai su pasiekimų žingsnių aprašymais (Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas, patvirtintas Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugsėjo 4 d. įsakymu Nr. v-1142 „Dėl ikimokyklinio ugdymo programos gairių patvirtinimo“, <https://www.nsa.smsm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf>).

35. Ugdymo(si) pasiekimai kaupiami ir dokumentuojami vaiko pasiekimų aplanke (vaiko dailės ir kiti darbai, rašytinės kalbos pavyzdžiai, vaiko samprotavimai, idėjos, atsakymai į klausimus ar patys klausimai), skaitmeninėse laikmenose (filmuota medžiaga, fotonuotraukos).

36. Vaiko pasiekimai individualiai aptariami su tėvais (globėjais). Jei yra poreikis, į aptarimą įtraukiami Vaiko gerovės komisijos, administracijos atstovai, švietimo pagalbos specialistai.

37. Sukaupta informacija naudojama tikslingam veiklos planavimui, bendradarbiavimui su tėvais (globėjais), sklandžiam perėjimui ugdytis pagal priešmokyklinio ugdymo programą.

38. Vaikui pereinant iš ikimokyklinio ugdymo į priešmokyklinio ugdymo grupę, informacija apie vaiko pasiekimus perduodama priešmokyklinio ugdymo grupės mokytojui.

39. Specialiųjų ugdymosi poreikių vaikų ugdymas planuojamas ir pasiekimų vertinimas vykdomas pagal Vaiko gerovės komisijos ir(ar) Marijampolės sav. pedagoginės psichologinės tarnybos siūlomą ugdymo(si) programą.

40. Vaikų ugdymosi pasiekimų dokumentavimo, stebėsenos ir surinktos informacijos naudojimo procesai vykdomi laikantis visų etikos reikalavimų.

IKIMOKYKLINIO IR PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO(-SI) DERMĖ BEI TĘSTINUMAS

41. Vaikų ugdymo(si) dermę bei tęstinumą užtikrina Ikimokyklinio ugdymo programos ir Priešmokyklinio ugdymo programos svarbiausių ugdymo(si) principų atitiktis ir ugdymo(si) proceso kryptingumas–ugdymo(si) modeliavimas iš vaiko raidos ir ugdymosi perspektyvos, išskirtinis dėmesys žaidimo pedagogikai ir patirtiniam vaikų ugdymui(si).

42. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo(si) tęstinumą užtikrina ikimokyklinio ugdymo(si) laikotarpiu plėtojamų pasiekimų sričių ir priešmokyklinio ugdymo(si) laikotarpiu plėtojamų kompetencijų dėmė: suderintos jas sudarančių pasiekimų grupės, pasiekimų turinys, jų augimo nuoseklumas.

SUDERINTA

Marijampolės Petro Armino progimnazijos
tarybos 2025 m. birželio 20 d.
posėdyje protokolo Nr.SI-8

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Marijampolės savivaldybės administracija
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl pritarimo Marijampolės Petro Armino progimnazijos ikimokyklinio ugdymo programai
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-07-04 Nr. MV-558
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2025-07-08 Nr. GD-205 (1.1.Mr)
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Povilas Isoda Vadovai Meras
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-07-04 11:45
Pasiraš ymo, tvirtinimo, vizavimo paskirties parašą (-us) sukūrusio (-ių) asmens (-ų) pareigos, vardas (-ai), pavardė (-ės), data	Pasiraš ymas: Vadovai-Meras Povilas Isoda 2025-07-04
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas ir paraš as, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema „Kontora“
Dokumento nuorašo parengimo data ir jį parengęs darbuotojas	2025-11-04 Ramunė Skamaročienė
